

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

VOL. LIX Rugpiūtis — August 28, 1974 Nr. 64

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

TURKAI IR GRAIKAI

Amžiais besitęsiančios kovos užkulisiuose

"Ilgai kalbėjau su visais pavoingo ginčo vadais -- Graikijos premjeru Karamanliu ir jo krašto apsaugos ministru Averoff, Turkijos prezidentu Koroturk, premjeru Ecevit ir karo ministru Isik. Visi jie turi inteligentiškas, protingas pažiūras į viską, išskyrus vieną temą -- Kiprą" -- tokį išpūdį susidarė New York Times C. L. Sulzbergeris.

Nesunku suprasti, kodėl dėl Kipro negalima susikalbėti. Ne tiek dėl jo paties strateginės ar ūkinės reikšmės, bet dėl jausmų ir prisiminimų, kuriuos jis sukėlė. Įvykiai jame visu pirma nuvertė karinį režimą Graikijoje, o Turkijoje palyginti silpnos koalicinės vyriausybės galva, literatą ir socialdemokratą, Ecevitą per naktį pavertė visos tautos, įskaitant ir kraštutinius dešiniuosius, herojumi. Turkija, kuri kariniai yra maždaug tris kartus stipresnė už Graikiją ir yra daug arčiau Kipro salos, okupavo jos šiaurinę trečdalį ir šiuo metu pasaulyje nėra tokios fizinės jėgos, kuri priverstų ją pasitraukti. Įtužę graikai nukreipė savo pyktį prieš JAV. Jie atšaukė savo kariuomenę iš NATO, panašiai kaip tai savo laikų padarė de Gaulle, ir eventuali gali priversti atšaukti JAV karines pajėgas iš Graikijoje esančių uostų ir bazių.

Tai būtų tikra tragedija, nes graikai iš tų bazių gerokai pelnosi, o kartu kaip NATO partneriai jaučiasi apsaugoti nuo grėsmės iš šiaurės. Santykiams su Graikija pašlijus, JAV turės daugiau ieškoti Turkijos palankumo, kurią ginkluotai intervencijai paskatino... Sovietų Sąjunga. Maskva spekuliuojo, kad JAV turės užstoti graikus ir tuo pačiu pablogins savo santykius su turkais.

Washingtonas iš tikro skaitėsi su santykiu su Turkija pablogėjimu ir jo žvalgybos bei karinio planavimo agentūros ruošėsi įvairiems eventualumams. Daugiau būkštauti dėl Turkijos vidaus nestabilumo buvo pradėta jau prieš porą metų. 40 milijonų gyventojų kraštas turi per du milijonus bedarbių. Ūkinės pažangos sparta yra tokia lėta, kad Turkija tikisi pasiekti dabar-

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

tinio Europos pragyvenimo lygio tik ... 2359 metais! Užtat Turkijoje kam nors atsitikus, JAV gynimosi pozicijos turėtų remtis Graikijos-Kipro-Izraelio trikampiu. Tam projektui tačiau kliudė Kipro prezidentas Makarios. Jį reikėjo pašalinti ir jo vieton pastatyti daugiau Atėnų vyriausybės klausantį režimą. Tai ir planavo padaryti Atėnų karinio režimo stiprioji ranka, visagalinčios karinės žandarmerijos galva, gen. Ioanides. Jis palaikęs glaudžius ryšius su Izraeliu per savo žvogerį žydų kilmės gydytoją Jacques Alazarakis, kurio klinika 'Kyanous Stavros' (Mėlynas Kryžius) yra kaip tik priešais JAV ambasadą Atėnuose. Izraelitai taip pat rėmė Nikos Sampson, tapusį vienai savaitei Kipro prezidentu po graikų karininkų pravesto perversmo. Tai paaiškina faktą kodėl Izraelio spauda Makarios nuvertimą labai džiaugsmingai sveikino.

Tuos planus niekais pavertė Ecevit pasiryžimas pasinaudoti proga ir okupuoti šiaurinę Kipro dalį. Jis visai teisingai skaičiavo, kad JAV nenorės tiesiogiai įsikišti dėl tos paprastos priežasties, nes Valstybės Departamentas yra pažiūros, kad turkai Kipre iš tikro buvo skriaudžiami, o karinio režimo nuvertimas Graikijoje dar nežinia prie ko gali priversti ir dėl to Washingtonui labai nesinorėtų kaip

tik dabar sugadinti savo draugystę su turkais. Ir iš tikro, Washingtonas per Gynybos Sekretorių Schlesingerį tik užpraėta sekmadienį pareiškė, kad turkai, gindami savo teises, per toli nuėjo ir kad pačios Turkijos interesai reikalauja pakenčiamų santykių su kaimynais graikais.

Bet jei JAV patyrė nemalonumų, šį kartą iš tarptautinių intrigų ne daug ką laimėjo ir Maskva. Prieš keturis mėnesius Maskva užtikrino savo paramą arkivyskui Makarios. Sovietų ambasadą Kipro sostinėje, kurioje dirba per 100 visokių aparčių su diplomatinio imunitetu, tačiau negalėjo apsaugoti Makarios nuo perversmo. Tik stebuklu jis išsigelbėjo nuo tikros mirties. Turkijos įsikišimas iš pradžių Maskvai patiko, nes jis išgelbėjo Kiprą nuo prisijungimo prie Graikijos, bet kai karinis režimas Atėnuose dėl to sugriuvo, Maskva stai ga suprato, kad ji turėjo remti Graikiją, o ne Turkiją. Jų ambasadorius Atėnuose Igor Ješov rugpiučio 7 dieną premjerui Karamanliui karo su Turkija atveju pasiūlė tiesioginę paramą. Konkrečiai Maskva tačiau nieko nepadarė, nes konfliktas Balkanuose pabaigtų atlydį santykiuose su Washingtonu ir tas jai dabar neapsimoka. O Washingtonas gavo papildomą įrodymą, kad geri santykiai su priešų yra naudingesni negu su besipešančiais sąjungininkais.

IR NAUJOJI ZELANDIJA...

• A. Matukevičienė, telefonu pranešė iš Australijos rugpiučio 23 d. 5 val. ryto mūsų laikų, kad Naujosios Zelandijos premjeras oficialiai paskelbė, kad Naujoji Zelandija pripažįsta Pabaltijo kraštų inkorporaciją į Sovietų Sąjungą.

***

Naujoji Zelandija rugpiučio 22 d. pripažino Lietuvos inkorporaciją į Sovietų Sąjungą.

Amerikos Lietuvių Taryba telefonu susisieko su Naujosios Zelandijos ambasada Washingtone, kuri šia

žinią patvirtino ir telefonu perskaitė tuo reikalu padarytą Naujosios Zelandijos vyriausybės pareiškimą, kuris savo turiniu labai panašus į Australijos pareiškimą.

Amerikos Lietuvių Taryba prašo pavienius lietuvius ir organizacijas reikšti protestus laiškais, telegramomis ir demonstracijomis prieš tą neteisębę ir skriaudą lietuvių tautai.

Naujosios Zelandijos premjero adresas: The Right Honorable Norman E. Kirk, Prime Minister, Parliament Building, Wel-

Vis labiau garsėjantis Clevelando Vyrų Oktetas su vadovu Rytu Babicku ir sol. Irena Grigaliūnaitė. Š.m. spalio 12 d. oktetas atliks meninę programą Dirvai paremti baliuje Clevelande Lietuvių Namų salėje. Rugpiučio 18 d. oktetas dalyvavo Pensilvanijos Lietuvių Dienoje ir iš takstantinės minios susilaukė didelių ovacijų.

J. Garlos nuotrauka

CLEVELANDO VYRŲ OKTETAS PENNSYLVANIJOS LIETUVIŲ DIENOJE

INGRIDA BUBLIENĖ

Kalnai, pakalnės ir žalieji miškai lydėjo mus iki pat Saint Clair per Pensilvaniją. Čia rugpiučio 18 d. atsidūrė Šv. Kazimiero parapijoje, kurioje viešpatuoja jaunas, energingas kun. Algimantas Bartkus. Jis taip pat buvo 60-tos Lietuvių Dienos organizatorius bei pirmininkas ir Clevelando Vyrų Okteto kvietėjas.

Šv. Kazimiero parapija lyg švyturys stovi ant kalno iš kurios į visas puses spinduliuoja ten gyvenantiems lietuviams ir katalikiškai šviesa. Čia ilgus metus keletas lietuvių kartų kūrė lietuviškas šeimas, čia po sunkių dienų darbų vakarais traukė lietuviškas sutartines ir gyveno savo paliktos tėvynės mintimis.

Tad ten nuvykus mums pirma ir teko susipažinti su šia parapija, jos mielu klebonu ir jaukia bažnytele, kurioje tą patį vakarą ir išklausėm Šv. Mišias. Bažnytelė nedidelė, bet jauki. Prie altoriaus lietuviška trispalvė, po langų vitražais aukotojų lietuviškos pavardės. Klebonas iš sakyklos pasveikino visus atvykusius, o po Mišių pasikvietė į kleboniją, kur lietuvišku papročius visus pavaišino ir pasidalino išpūdžiais. Netrukus atvyko ir kun. Alg. Kezys, S.J., Kazimieras Puzevičius, Lietuvių Dienos

pranešėjas dr. A. Kazlauskas, kuris yra minėtos parapijos narys, būrys jaunių iš Clevelando ir mūsų fotografas J. Garla. Čia klebonijoj tą vakarą nusipirkom ir Lietuvių Dienai pritaikytas kepuraites su liet. trispalve. Tad nepajutom kai atėjo laikas skirstytis į nakvyne. Reikia pailsėti nes rytoj didžioji Lietuvių Diena Pensilvanijoje.

Saulėtas rytas anksti visus pažadina. Skubame į Šv. Mišias, kur giedos Clevelando Oktetas. Sugraudi pirmieji 'Pulkim ant Kelių' giesmės garsai. Po Šv. Mišių visi gaunam po lapelį su gražiom nuotraukom ir aprašymu apie rengiamą leidinį Pensilvanijos Lietuviai. "Tikimės, kad Jums patiks mūsų knyga apie Pensilvanijos Lietuvius", rašoma šio lapelio antgalvy. Skelbimas papuoštas gražiom kun. Alg. Kezio, S.J. nuotraukom: bažnyčia, mokykla ir kun. prel. Karaliaus nuotrauka, kurio iniciatyva minėta knyga leidžiama. Tai

bus rimta dokumentinė knyga kurioje bus žurn. Vl. Butėno, fot. kun. Alg. Kezio S.J. ir E. Bradūnaitės dviejų vasarų darbas. Knyga pasirodys šiais metais minint 100 metų sukaktį nuo ikūrimo pirmosios lietuviškos parapijos.

Vykstame į 60-ja Lietuvių Dieną Pensilvanijoje. Ši diena kasmet yra rengiama vietinių kunigų vienybės, tai būtent visų lietuviškų parapijų kunigų. Lietuvių Diena vyksta didžiajame Lakewood Parke. Šių metų Lietuvių Diena buvo dedikuota kun. Andriui Degučui, kuris su didele meile ir atsidavimu eilę metų darbavosi su lietuviais.

Vykstant į šią šventę tiesiog sunku buvo atsigržti aplinkėm, tais kalnais, miestelių švarumu, bei savotiška romantika. Vaziuojant plačiuoju plentu pamatom didelį reklaminių užrašų "Lithuanian Day * August 18th - Lakewood Park". Kažkaip (Nukelta į 5 psl.)

Štai kas Kipro salos peštynių vaisius skina...

Grupė clevelandiečių nuvykę į Pensilvanijos Lietuvių Dieną. Iš kairės: G. Aukštuoliene, M. Aukštuolis, P. Gaizutis, R. Aukštuolytė, A. Narbutaitis ir R. Aukštuolis. J. Garlos nuotrauka

laiškai Dirvai

Dėl patriotinės literatūros

Dirvoje (Nr. 57) buvo atspausdintas Kazimiero Baltukonio straipsnis 'Rašytojai, kritikai ir ašaros'. Straipsnio autorius reaguoja į Drauge Al. B. įdėtą atsiliepimą apie Aiduose pabertą K. Raudos pastabas apie patriotinę literatūrą. Taip jau išėjo, kad i bendrą ratą susimaišė net trys leidiniai, o kalba ta pačia tema!

K. Baltrukonis stengiasi pašiepti Al. B., sakydamas "greičiausiai Aloyzas Baronas", už tai kad šis reagavo į Aidų rašėjo sukeltą šurmulį. Aidietis K. Rauda pavadino patriotinę išeivišką literatūrą niekam tikusia. Dėl to apsikeitė nuomonėmis penki asmenys Drauge, vienas parašė Naujienose. Dėl tų asmenų pareiškimų K. Baltrukonis tylėjo, mat jie nėra rašytojai. Kaip parašė Al.B., K. Baltrukonis stojo piestu — esa, negerai kai rašytojas tuo reikalu parašė! Mat, iš iniciąlių jis spėja kas rašė.

Man atrodo, kad šiame vadinamą literatūrinį žinovų susižadyme buvo daug tuščių šūvių. Be reikalo Al. B. rašinė K. Baltrukonis pavadino 'ašaromis'. Jis buvo arčiausiai prie temos. Jis gynė rašytojo laisvę savarankiai imti turinį savo raštams. Aidų rašėjas stengėsi suniekti patriotinę literatūrą ir tokiu būdu atimti norą tomis temomis rašyti.

Iš esmės pažvelgus, kyla klausimas: kas yra ta 'patriotinė literatūra'? Juk visa išeiviška literatūra yra patriotinė. Niekas čia nerašo prieš mūsų tautinę kultūrą, prieš lietuvišką visuomenę. O jeigu pastatyti klausimą: kas apie tai rašo, atsakymas bus, kad tai vis tie patys labai negausūs mūsų rašytojai, kurių proza rašančių vos ne vos sutelpa ant dešimties mano rankų prištų. Protingai sakyti, kuris romanas pavyko, kuris nepavyko. Bet nerėkti išimtinai dėl 'patriotinės literatūros'. Toks prasimanymas rodo blogą valią. Niekas nežino, kas yra 'patriotinė literatūra', bet kovoja su ja kaip apmokėtas samdiny, kaip koks nors Vatikano gvardijos šveicaras. Dėl įvairių nedasakymų bei insinucijų Aidų rašėjas atrodo labai jau įtartinas, gerų norų neturintis. Žmogus, atrodo, nusi-manas, o kalba kaip mažai literatūroje išmanas.

Jeigu jam nepatinka koks veikalas, net gi kokio nors rašytojo fizionomija, K. Rauda privalėtų kalbėti aiškiai, konkrečiai, faktais įrodydamas savo priekaištus. Jis to nedarė. Tiesiog priėjo prie tos 'patriotinės literatūros' durų ir jas išsmalavo. O paskui — žinokitės! Rimti literatūros žmonės taip nesielgia. Dėlto mūsų literatūros žmonės apie jį ir nekalbėjo.

Reikia gi suprasti, kad neviskas, kas išleidžiama, būtinai reikia lyginti su nemirtingais literatūros šedevrais. Pasirodo koks mūsų 'patriotinės literatūros' romanas, o kritikas ima ir lygina jį su 'Ponia Boveriene', net neprisiminęs, kad savo laikui ta 'ponia Boverienė' skutais draskė amžininkai. Laikas išbrandina veikalus, ne K. Raudos 'terijos'.

Tiktai pagalvokime, kokia būtų mūsų išeivijos skurdybė, jeigu ateičiai nepaliks mūsų 'patriotinės literatūros', kurioje liks gyva mūsų epocha. Šito ateičiai nepaliks visokie eilijuoti niekučiai, kurių dabar tikra infla-

cija knygų apyvartoje. Eiluoja dabar daug ir vis pagal kokį nors kitatautį poetą. Devintas vanduo nuo kieseliaus. Bet nei K. Rauda, nei K. Baltrukonis apie tą eiliuotą inflaciją nekalba. Jiems vis rūpi ta 'patriotinė proza', kurios vos ne vos pora knygelių per metus išeina!

Reikia dar suprasti, kad neviskas, kas pasirodo yra amžiams išliekanti literatūra. Argi kiekviena knyga amerikiečiuose vis nemirštanti knyga? Tai skaitinys. Ačiū mūsų rašytojams, kad jie dar nepavargo prie tokių sunkių sąlygų duoti mums skaitinių, iš kurių atpažįstame savo išeiviškas bėdas, savo problemas, atsimename savo praeitį, kovas dėl laisvės, savo viltis ir apmaudus.

Visas tas šurmulys nėra geros valios pagimdytas.

Įdėmus skaitytojas

PATIKSLINIMAS

Algirdas Budreckis, paminėdamas Gen. Konsulo J. Budrio 10 mt. mirties sukaktį, Dirvos 58 nr. rašo, kad J. Budrys "tarp 1927 m. sausio 12 d. ir 1928 m. sausio 1 d. buvo Vidaus reikalų ministerijos Valstybės saugumo departamento direktorius", kas yra netiesa, nes tuo metu vid. reik. m-joj ir tokio dep-to dar nebuvo. Tada J. Budrys buvo vid. reik. m-jos patarėjas (žiūr. L.E. 3 t. 318 lap. 4 p.) ir beto darėjo Piliečių apsaugos dep-to direktoriaus pareigas (žiūr. LE 18 t. 528 lap. 7 p.), urio žiniojo buvo tik atskiras, taip vadinas, Politinės ir Kriminalinės policijos skyrius. To skyr. v-ko vieta tuo metu buvo neužminta. Tik 1935 m. vid. reik. m-ja buvo pertvarkyta ir įsteigtas naujas valstybės saugumo dep-tas, bet į LE-ją klaidingai įrašyta, kad jo direktorium yra buvęs J. Budrys. Nors ir beto J. Budrys buvo kompetentingas ir jo sumanymu buvo sučiuptas SSSR šnipas gen. K. Kleščinskis. Aš tuo metu dirbau vid. reik. m-joj ir atmenu.

A. Vaišnys
Waterbury

GERB. REDAKTORIAU,

Lietuvių Kultūros muziejus prenumeruoja Dirvą. Malonėkite patalpinti Dirvoje šias mano pastabas:

Iš tų pačių gėlių bitė ištraukia medų, o vapsva nuodus. Tokia man kilo mintis paskaičius Dirvą š.m. 54 nr., kurioje tilpo straipsniukas, pasirašytas V.M. Rašinio autorius pikta atsiliepia apie mano vadovaujamą Lietuvos Kultūros muziejų ir jo reikalngumą.

"Muziejaus Apžvalga" biuletenyje Nr. 37, dėl neapsižiūrėjimo buvo atspausdinta vietoje Vanagaičio, 'Margučio' steigėjo, Margudo pavardė, o ne Margauda, kaip klaidingai rašo V.M. Nors ir už netikslią pastabą, esame autoriui dėkingi. Kiekviena me laikraštyje pasitaiko klaidų, tik jos paprastai ne taip grubiai komentuojamos.

Esu augęs ir gimęs Amerikoje. Dėl darbo gausybės lietuviškoje veikloje man kartais nelengva orientuotis. Muziejus įsteigtas tik prieš septynerius metus ir, mano manymu, atlieka platų kultūrinį darbą įvairiose srityse, kurios liečia Lietuvos

Brazilijos lietuvių tautinių šokių ansamblis Nemunas, dalyvavęs pabaltiečių parodos uždaryme liepos 28 d. Sao Paulo.

praeitį ir šių dienų aktualius lietuviškus klausimus. Nesididžiuoju, kad muziejuje jau surinkti visi lietuviškos kultūros lobiai. Savanoriškos pagalbos iš lietuvių pusės susilaukiu nedaug, pav., kad ir muziejaus biuletenio leidimo procedūroje, kuriai V.M. galėtų padėti, bet priekaištų ir nemokamų patarimų nestinga. Prie mažų materialinių išlaidų dar pridėtu daug moralinių pastangų jo praplėtimui ir išlaikymui.

Lietuvų mačiau tik okupuotą, bet ji mano širdyje gyva ir žydinti tokia, kokia ji buvo nepriklausoma.

Straipsnelio autoriaus paguodai pridėsiu, kad ateityje pasistengsiu būti budresnis ir taip gyventi ir veikti, kad kai ateis mirtis, manęs gailėtųsi net visi laidotuvių direktoriai lietuviai. Su pagarba ir linkėjimais

Muziejaus Vadovas
Stasys Balzekas, jaun.

Ar neteisingai sakoma, kad ir pragaras yra gristas gerais norais? VM

Kazys Jakubėnas jaunimo skaitiniuose

Iš skaitytojų laiškų Dirvai patyriau, kad vienas tariamai nepriimtino autoriaus eilėraštis yra įdėtas į mokytojos Vandos Vaitkevičienės Amerikos lietuviukams parašytus skaitinius — Spindulėlį.

Liepos 19 Dirvoj apie tai rašė Stasys Rudys, JAV LB ŠT pirmininkas: "Ir kaip nenustebti, Spindulėlyje radus eilėraštį Kazio Jakubėno, kuris dar Nepriklausomoje Lietuvoj sėdėjo kalėjime už komunistinę veiklą".

Rugpiūčio 9 Dirvoj į tai atsiliepė skaitinių autorė mokytoja Vanda Vaitkevičienė: "Reiškia, idėjau į vaikams parašytą knygėlę komunisto eilėraštį. Be galo nustebau, nes Nepriklausomos Lietuvos laikais minėto poeto kelios vaikams skirtos knygos buvo premijuotos... Vaikai labai mėgo jo eilėraščius — skaitė ir deklamavo viešai".

Toliau nebecituodamas skaitinių autorės laiško, noriu pastebėti, kad Kazys Jakubėnas anuo metu buvo

vienas iš populiariausių vaikams skirtų eilėraščių kūrėjų: pirmas po Vytės Nemunėlio. Jo taiklų žodį skaitytojui galėčiau paliudyti (nors tai ir nekuklu) pats savimi. Kelis K. Jakubėno eilėraščius, skaitytus prieš kelias dešimtis metų, galėčiau padeklamuoti atmintinai ir šiandien. Keleto jų melodijos, sukurtos kompozitoriaus Juozo Gaubo, tebeskamba kartu su žodžiais man ausyse ir šiandien, kaip prieš kelias dešimtis metų, kada jas tekdavo dainuoti, vadovaujant tam pačiam kompozitoriui.

Nepriklausomybės laikais sėdėjęs kalėjime už komunistinius ištikinimus, poetas Kazys Jakubėnas, kaip autorei yra žinoma, už savo drąsų nusistatymą prieš okupantą buvo komunistų nukankintas.

K. Jakubėno eilėraščių (jis rašė ne tik vaikams) yra įdėta net į Lietuvių Poezijos Antologiją, sudarytą J. Aisčio ir A. Vaičiulaičio, išleistą 1951 Chicagoj. Tad visai nereikia nustebti, radus jo eilėraštį Spindulėlyje. Spindulėlio autorė dėl to negali būti kaltinama.

Bet ar K. Jakubėno knygos buvo premijuotos? Čia nesutikčiau su mokytoja V. Vaitkevičiene ir sakyčiau, kad ne. Nejaugi klysciau?

Leonardas Žitkevičius

VIKTORO ŠMULKŠČIO DEMESIUI

Kalifornijoje mirusioji Ona Šmulkštienė yra užrašiusi ketvirtadalį savo stamboko turto Victor Smith, gyvenusiam 3602 Germantown Road, Fairfax, Va. Šiuo metu jo adresas nežinomas. Jis pats arba apie jį žinantieji malonėkite rašyti Lietuvos Generaliniam Konsulatui New York: Consulate General of Lithuania, 41 West 82nd Stree, New York, N. Y. 10024.

"Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" pristatymas įvyks š.m. rugšėjo 15 d. 3 v. p.p. Jaunimo Centre, Chicagoje. Kartu su Kronikos pristatymu bus išdalinami atžymėjimai: garbės, mecenatams ir amžiniesiems nariams.

Po oficialiosios dalies seks koncertas, kurį atliks solistė Audronė Simonaitytė ir B. Pakšto vadovaujami kanklininkai. Įėjimas — auka.

Šią dokumentalinę knygą skaitytojai jau dabar gali įsigyti pas platintojus arba betarpiu iš leidėjų LKRS Rėmėjų vyr. valdybos: 6825 So. Talman Ave., Chicago, Ill. 60629. Kaina — minkštais viršeliais \$2.50, kietais \$3.50.

Didžiausias kailių pasirinkimas

pas vienintelį
lietuvių kailininką
Chicagoje

**NORMANA
BURŠTEINA**

Tel. 263-5826

(įstaigos) ir
677-8489 (buto)

185 North Wabash Avenue 2nd Floor
Chicago, Ill. 60601

Viešėdami Chicagoje aplankykite

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ —

PARAMA

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

MECHANICS. We need 5 mechanics for our shop & road service. Excel. working conditions. Company paid fringe benefits. Top wages. Lift truck exp. desired. Call Herb at (215) 459-9300, Tri State Lift Truck, Inc., Delaware County. (59-65)

HOUSE PHYSICIAN

Full time house physician wanted for new suburban hospital. Pa. license. Salary depending on experience and qualifications.

WARMINSTER

GENERAL HOSPITAL

225 Newtown Road
Warminster, Pa.
674-4400, ext. 266
An Equal Opportunity Employer (61-65)

NURSE ANESTHETIST for small Meriden Hospital. Excellent pay. Extremely liberal benefits. Minimal call. Maximum time off. Call Dr. Albert (203) 237-5531. (61-67)

PLATING PRODUCTION SUPERVISOR

Required for Chrome plating plant. 3 years plating and supervision experience required. Good working conditions. All fringe paid benefits. Salary to be discussed. Apply call or write to :

FREELAND INDUSTRIES LTD.
Box 960
Kingsville, Ontario, Canada
519-733-2303 (61-67)

CLENAING ROOM FORMER. We are a progressive gray & ductile jobbing foundry producing medium size & large castings. We need a self starter with previous supervisory experience, cleaning room is desirable but not necessary.

Apply or call to Walter Hannel. Call 933-0800 between 8 a.m. & 5 p.m. Mon. thru Fri.

MOTOR & MACHINERY CASTINGS CO. 7743 W. Davison, Detroit, Mich. 48238. (62-66)

MACHINE SHOP. Experienced machinist and/or mechanically inclined person for instrument manufacturer. Southampton, Pa. area. Please call 215-357-3744. Equal opportunity employer. (62-69)

SHOP FOREMAN and SET-UP MAN-LEADER

Warner Swasey & Monarch Lathes. Must be able to set up work from blue prints & close tolerance. For 1st & 2nd shift.

SUPERIOR KENDRICK BEARINGS INC.
313-841-4322.
(61-65)

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS
ASSOCIATE EDITOR ALEKSAS LAIKUNAS

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio • Published two times a week every Wednesday and Friday by American Lithuanian Press Radio Ass'n. Viltis, Inc. • Subscription per year \$13.00 • Single copy 15 cents.

Dirva išeina trečiadieniais ir penktadieniais.
Prenumerata metams \$13.00, pusei metų \$7.00 • Atskiro numerio kaina 15 centų • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Nepaspausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

BĖGAMŲJŲ ĮVYKIŲ KRONIKOS ATGIMIMAS

Šiomis dienomis AP agentūros komunikatas iš Maskvos skelbia, kad ilgai bolševikų ieškota, per provokatorius surasta ir sutriuškinta, 'Bėgamųjų įvykių kronika' vėl atgijo ir pasiekė savo skaitytojus trisdėšimt antruoju savo laidos numeriu. Pogrindinis disidentinis leidinys ir vėl pasirodė rugpiūčio antrą dieną. Sovietinė žvalgyba tiesos žodžio nesugebėjo užgniaužti. Jis Kremliai yra kaip bibliinis raštas ant sienos, kurį rašo nesutramdoma kalėjimais ir kankinimais ranka!

Leidinyje isteigtas prieš septynerius metus. Jo tikslas: skelbti ir demaskuoti žmogaus teisių niekinimus Sovietų Sąjungoje. Naujas numeris susideda iš 25 labai plono popieriaus lapų. Žmonės slapta jį perrašo ir tokiu būdu leidinio turinį sužino plačios, prasmingesnio gyvenimo siekiančios masės.

"Bėgamųjų įvykių kronika" nesirodė 18 mėnesių. Galima suprasti, kokių herojiškų pastangų pareikalavo leidinio tęstinumo atstatymas.

Naujoji, 32-oji laida, byloja apie kratas, areštus, teismus ir duoda žinių iš kalinių lagerių. Visa kratų ir teismų banga nusiaubė žmones ryšy su režimo pastangomis išrauti leidinio leidimo galimybes.

Rašytojas Vladimiras Nekrasovas, garsus savo Lenino premija ir ekonomistas Sergejus Peragovas įkalinti dviem ir trims metams sunkių darbų stovykloje. Juos patraukė teisman už žurnalo platinimą.

Kai kurios naujienos, paskelbtos leidinyje, susikaupusios per leidinio nesirodymo laiką, jau žinomos laisviesiems Vakarams. Tačiau, tenka galvoti, žurnalas praneša tas žinias savo skaitytojams, kurie gali to nežinoti. Juk ne visi spėja sugauti radiją, nevisi tas radijas ir praneša iš laisvo užsienio.

Mums, lietuviams, itin įdomu, kad 'Bėgamųjų įvykių kronika' skyrė aštuonius puslapius lietuviškam pogrindiniam leidiniui "Lietuvos katalikų bažnyčios kronikai". Tad plačios rusų disidentų masės sužino apie slapto sovietinės policijos puolimus prieš lietuvių religinę bei tautinę opoziciją. Tie puolimai ir persekiojimai labai sugriežtėjo per pastaruosius metus. Ir šiame skyriuje žurnalas išvardino masinius areštus, kratas, apie tūkstančių ranka perrašytų maldaknygių konfiskacijas, apie "Bėgamųjų įvykių kronikos" masinius atėmimus, apie konfiskaciją naminiams būdais pagamintu spaustuvinu mašinų.

Lietuvių pogrindžio leidinys sako, kad penki asmenys buvo nutremti į sunkių darbų stovyklas nuo dviejų iki penkerių metų terminams už prieštarybi-

nę agitaciją ir už pastangas surinkti pinigų Simo Kudirkos šeimai. Rašoma apie Simą Kudirką, kuris nubaustas dešimčia metų kalinio bausmės už mėginimą 1970 metais peršokti ant JAV-bių pakrančių apsaugos laivo. Pranešama, kad amerikiečiai išdavė Simą sovietams.

Sovietai persekioja pogrindinę, disidentinę spaudą, pasirėmę savo Baudžiavimo statuto 68-uoju paragrafu. Tai plačių nusakymų pastraipa, kurią galima patogiai taikyti kiekvienam kritiškam pasisakymui apie sovietų valdžią. Viskas, kas kritiškai pasakyta be valdžios leidimo yra "Sovietų Sąjungos žeminimas ir šmeižtas"! Tai baudžiama iki dešimties metų ištėmimo.

Tas sovietinio režimo siautuly's paremtas jų nepaprastai, liguista kritikos arba vertinimų baime. Absoliučiai negalima rašyti apie jų slapto policijos veiklą. Apie teismų veiklą, persekiojant idėjinus pasireiškimus. Sovietinė, legalinė 'kritika', gali būti nukreipta tikrai į mažų žmonių poelgius. Bet ir čia reikia gauti visokių leidimų. Tų leidimų numerius matome jų leidinių spausdinimo šifruose. Tad, jeigu jie taip baidosi legalinių savo leidinių kritikos srityje, galima suprasti, kokioje panikoje jie, kada leidinys gimsta krašto pogrindyje!

'Bėgamųjų įvykių kronika', lygiai kaip ir 'Lietuvos katalikų bažnyčios kronika' neturi jokios aplinkos kritikos žymių. Šie leidiniai praneša žinias, be jokio jų įvy-

Neperseniausias 'Daily Telegraph' atspausdino anoniminio autoriaus įdomų straipsnį apie komunistinių galiūnų -- Raud. Kinijos ir SSSR -- varžybas ir rungtyniavimą Afrikos žemyne. Šis susidūrimas yra ypač ryškus Jemene, kuris padalinintas į Pietų Jemeną, ar dar kitaip vadinamą Demokratinę Jemeno Respubliką kontroliuojamą kiniečių ir Šiaurės Jemeno, kurio valdžia nežiūrint gausių sovietinių patarėjų, visą laiką krypta į dešinę.

Šiame Arabijos pusiasalio pietvakariniame pakraštyje, kurio krantus skalauja Arabijos ir Raudonosios jūros, ir kurio žemės turtai dar nėra galutinai išaiškinti, du didieji komunizmo statytojai varžosi, kad tuose kraštuose paliktų kuo geriausius atsiminimus ir tuomi pačiu ten sustiprintų savo įtaką. Bet dabar jau atrodo, kad kiniečiai yra padarę daug spartesnę pažangą, negu jų buvę maskviniai mokytojai. Tačiau abu 'geradariai' turi tik vieną tikslą: kontroliuoti strategiškai svarbias sritis, kuriose arabų šeimai valdo pasakiškai turtingus žibalo lobius. Tai kontroliuodami jie taip pat gali turėti įtakos į kitas Persijos įlankos valstybes, kurioms priklauso pačios turtingiausios žibalo atsargos. Ši įtaka yra ypač svarbi šiuo momentu, kai netrukus bus atidarytas nuo 1967 m. užblokuotas Suezio kanalas.

Pietiniame Jemene kiniečiai ne tik apmokė miliciją, bet taip pat laiko savo kairiškų patarėjų prie Tautinio Išlaisvinimo Fronto (kuris rūpinasi išlaisvinti oku-

kių vertinimo, be komentarų. Tačiau ir čia bolševikai, kaip skydą ir kardą kiša savo garsų 68-ąjį paragrafą. Liguista jų baimė kyla dėl skelbimo žinios, dėl pavaiždavimo įvykių, kurį jie nori paslėpti.

Jie nenori, kad iš katakombų, kuriose režimas kankina žmones, kas nors išdrįstų išnešti į dienos šviesą kruvinus jų aukų rūbus.

'Bėgamųjų įvykių kronika' ir 'Lietuvos katalikų bažnyčios kronika' yra žmogaus dvasios galių triumfas prieš brutalią prievartos sovietinį pragarą.

KOMUNISTAI VERŽIASI Į AFRIKĄ

BRONIUS AUŠROTAS

puotą Arabų įlanką). Gi maskviniai 'geradariai' turi privežę šimtus savo karininkų, kurie yra tiesiog priskirti prie Pietų Jemeno armijos ir aviacijos. Priedo, sovietų technikai, ieškodami vandens, derlingų plotų drėkinimui, gręžia gilius šulinius ir stato užtvankas surastam vandeniui konservuoti. Tuo būdu maskviniai bolševikai verčia Pekino atsibastėlius su jais varžytis, kas viskas teiseina jemeniečių naudai.

Gi iš kitos pusės, kiniečiai susitelkę vykdyti tik tokius darbus, kurie yra labiausiai reikalingi ir visu greit pastebimi. Ir šioje srityje jie turi daug patyrimo. Taip pav., šie darbuotojai žmonės per dvejus metus pakeitė P. Jemeno krašto veidą, praveddami pilnai grįstą plentą, 144 mylių ilgumo, nuo Hodeida uosto prie Raudonosios Jūros pakrantės, per 12,000 pėdų aukštumo kalnus ir sotinę Saną, kuri yra 10,000 pėdų aukštumos plokštikalnyje.

Pastaruoju metu kiniečiai tiesia kitą vieškelį iš Sano į Saad miestą šiaurėje. Nežmirština, kad Afrikoje ir Art. Rytuose kiniečiai naudoja savo patyrimą ir jėgas tiesdami kelius ir geležinkelius. (Šį patyrimą jie isigijo tiesdami kelius Vietnamo šiaurėje, Burmos šiaurinėse srityse bei užkariavę Tibetą). Verta atsiminti, kad kiniečiai gerokai pasidarbo, pakeisdami dalį Afrikos veido, kai su jų užsipyrimu ir parama buvo išvesta 1,150 mylių ilgumo geležinkelis sujungęs Tanzania su Zambia. Gi kiniečiai taip pat vedė vieškelius ir Mauricijaus saloje esančioje pietiniame Indijos Vandenyno pakraštėje.

Jemenuose abidvi komunistinės valstybės žygiuoja skirtingais keliais, ieškodamos populiarumo ir suartėjimo su čia buviais. Tuo metu kai kiniečiai vis daugiau laimi vietinių gyventojų simpatijas ir palankumą, tai tiek sovietai proporcingai nustoja. Mat rusai, užėmę 'bosų' rolę, lygiai taip elgiasi santykiuodami su dirbančiais: po užsiėmimų ir darbo dienos rusai 'pražūva' savo naudojimui specialiai statytuose oro šaldomuose namuose. Gi jų konkurentai - kiniečiai nesišykšti savo rankas susitepti purvinu darbu; ir dienos darbui pasibaigus, kiniečiai kaip ir jų vadovaujami darbininkai eina ilsėtis ir miegoti į tuos pačius pakelės 'barakus'. Šia proga gal ir verta priminti, kad sovietų instruktoriai Egipte, kur jie gyveno atskirai nuo jų apmokomų egiptiečių, į pastaruosius žiūrėjo su panieka ir iš aukšto. Ir tokios sovietų pažiuros privertė egiptiečius nutraukti santykius su savo mokytojais.

Tačiau raudonieji kiniečiai simpatiška lankstosi ne tik socialistinėms Afrikos kraštų vyriausybėms; jie taip pat aktyviai sukalojasi ir apie kitus juodojo kontinento kraštus, į kuriuos prieš kurį metą žiūrėjo su tam tikra panieka, neverta Raud. Kinijos dėmesio. Tarp šių būtų galima paminėti Congo-Kinshasa ir Ruandą, Nigerio respubliką ir Etiopiją. Atrodo, kad jeigu kiniečiai negali laimėti su "darbo brigadomis", tad kitus stengiasi paveikti savo dosnumu, kaip kad Mauricijaus salai suteikę 180 milijonų rupijų benuošimtinę paskolą.

Ir visa tas yra daroma, kad "savo pažiūroms laimėti liaudį". Ir kai ta liaudis, eiliniai žmogeliai bus laimėti, tada jie pateks į Mao teorijomis sukurtą valstybę, iš kurios kelias atgal į laisvę bus labai sunkus.

DRASUS ZODIS TEISME

Vilniaus Aukščiausis Teismas 1974 m. nuo vasario 18 iki kovo 5 uždaramose posėdyje nagrinėjo Š. Žukausko, A. Sakalausko, gyd. I. Rudaičio, V. Povilionio ir A. Mackevičiaus bylą. Jie visi buvo kaltinami 68 baudžiamojo kodekso straipsniu. Jie visi buvo nubauti įvairiomis bausmėmis. Dabar apie šią bylą gauta daugiau žinių.

Š. Žukauskas, gimęs 1950 m., Kauno Medicinos Instituto IV kurso studentas, komjaunuolis, neblogai mokąs anglų, prancūzų ir vokiečių kalbas, nuteistas 6 metams griežto režimo lageriu, konfiskuojant turtą.

Š. Žukauskas prisipažino vadovavęs organizacijai, kurios tikslas buvęs šviestis, rinkti literatūrą. Jis norėjęs veikti tik tarybinio teisetumo normose, tačiau manęs, jog reikia taisyti valdžios padarytas klaidas. "Juk iš tiesų mūsų tautai padaryta didžiulė skriauda -- išvežta 36,000 lietuvių", -- kalbėjo Žukauskas. Jis prisipažino platines literatūrą, kuri, jo nuomone, esanti ne antitarybinė, pvz., "S. Kudirkos teismo procesas". Kriminalinius nusikaltimus neigė -- religinių liaudies dirbinių jis nevogęs. Dėl rašomųjų mašinelių Žukauskas sakėsi buvęs įsitikinęs, kad jos nurašytos -- nuostolių niekam nepadaryta.

Žukausko baigiamoji kalba truko apie valandą. Jis sakėsi nesąs socialistinės santvokos priešas, tačiau

Molotovo pakta dėl Pabaltijo pasidalinimo. Taigi ir 1940 Tarybų valdžia Lietuvoje buvusi atnešta Raudonosios Armijos. Tariamąs revoliucijos ar revoliucinės situacijos Lietuvoje yra ne kas kita, kaip šlykštus melas. 1940 buvo vykdomi suėmimai ir trėmimai, o pokario metai dar baisesni: teroras, išbuožinimai, 'žaliukai', 'stribai', masinės tremtys, pareikalavusios apie 300,000 žmonių aukų. O kur suėmimai, kalėjimai, lageriai, įvairios represijos, nekaltųjų šaudymas, "Stalino kultas". Po karo žmonės į Sibirą buvo vežami ne klasiniais, bet nacionaliniais motyvais. Dar ir dabar yra žmonių, neturinčių teisės grįžti į Tėvynę.

Tai baisi žala Lietuvai. Iki šių dienų reiškias rusiškas šovinizmas, varoma nutautinimo politika. Rusams Lietuvoje suteikiamos kur kas geresnės sąlygos negu lietuviams. Rusų tautybės gyventojų didėjimas Lietuvoje aiškinamas darbininkų trūkumu, tuo tarpu Lietuvos gyventojai verbuojami į Kazachstaną ir kt. Tarybų Sąjungos vietas. Šitaip vykdoma kolonizacija. Rusijos imperija tebėra tautų kalėjimu. Visos pasaulio tautos kovoja už laisvę, visos pažangios jėgos jas palaiko. Tad kuo mes, lietuviai, blogesni už kitus? Žukauskas savo veiklos nelaiko nusikaltimu prieš liaudį ar tautą ir neprašo sušvelninti bausmės, o tik reikalauja ji paleisti. Jis kreipiasi į teisumą.

Čia ne teismas, o susidorojimas... Kodėl jis uždaras? Ar iš tikrųjų teismas bijo, kad įnirš žmonės jo nesudraskytų? Bijote jūs -- "susirinkę dėl trupinio aukso, gardsaus valgio šaukšto" (V. Kudirka)... Nors iš vardo esate lietuviai, tačiau neveltui liaudies išmintis sako: savas šuo skaudžiau kanda... Žukauskas savo kalbą užbaigė Mykolaičio-Putino žodžiais: "Priešas mus spaudžia geležinėm rankom, tačiau brangiausias žodis -- laisvė!" (ELTA)

WELDERS—FITTERS—AND GRINDERS

Experienced. Mig and arc welding. Good rates, paid hospital and life insurance, holidays and vacation. Overtime, day work. Call 215-674-4010 (64-66)

HOWARD JOHNSON'S

WAITRESSES, WAITERS, CASHIERS, UTILITY, AND COOKS.

DAY AND NIGHT FULL OR PART TIME

No experience necessary. Will train. All company benefits. Call 265-9994 or come in 8 a. m. to 4 p. m.

HOWARD JOHNSON'S RESTAURANT Rt. 363 & 202 King of Prussia, Pa.

TAUPLYKITE DABAR

Pas mus ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

Už CERTIFIKATŲ MOKAME:

7½% — 4 metų su \$10,000, minimum.
6¾% — 30 mėn. su \$1,000, minimum.
6¼% — 1 metų su \$1,000, minimum.

Member F.S.L.L.C., Washington, D.C. Equal Opportunity Lender

Saint Anthony Savings

1447 S. 49th Court • Cicero, Illinois 60650
Phone (312) 656-6330

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri., 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.
Juozas Gribauskas, vedėjas

NAUDOKITĖS PIGESNE KAINAI!

SKUBEKITE REGISTRUOTIS RUDENINEI
EKSKURSIJAI Į LIETUVĄ

SPALIO MĖN. 2 DIENĄ — 15 dienų kelionę — Grupė Nr. 10

Registracija priimama iki rugsėjo mėnesio 1 dienos
(Maskva, Vilnius, Kaunas, Ryga, Leningradas, Helsinkis)

IS NEW YORKO — \$832.00 asmeniui (dvigubam kambaryje)

IS CHICAGOS — \$944.00 asmeniui (dvigubam kambaryje)

PLANUOKITE SAVO ATOSTOGAS 1975 METAMS:

KELIAUKITE SU LIETUVIŲ EKSKURSIJA:

Vasario mėn. 8 dieną — EKSKURSIJA Į HAWAJUS — 4 salos, 15 dienų kelionė \$750.00 asmeniui (dvigubam kambaryje)

Vasario mėn. 15 dieną — EKSKURSIJA Į MEKSIKĄ — 7 dienų kelionė — 385.00 asmeniui (3 naktys Mexico City, 4 naktys Acapulco)

Kovo mėn. 10 dieną — EKSKURSIJA Į SVENTĄ ŽEMĘ IR GRAIKIJĄ — 10 dienų kelionė \$939.00 asmeniui (dvigubam kambaryje)

Balandžio mėn. 19 dieną — SVENTŲ METŲ EKSKURSIJA Į ROMĄ — 11 dienų kelionė \$659.00 asmeniui (dvigubam kambaryje)

PRICES & AIR FARES SUBJECT TO CHANGE. RATES QUOTED BASED ON TARIFFS AND EXCHANGES IN EFFECT AUGUST 1, 1974.

DEL INFORMACIJŲ SKAMBINKITE ARBA RASYKITE:
AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 South Western Avenue
Chicago, Illinois 60643
Tel. (312) 238-9787

Norintiems atsikviesti gimines į Lietuvos sudarome reikalingus išskviemio dokumentus. Taip pat teikiame informacijas keliu reikalais po visą Ameriką ir kitus pasaulio kraštus; parduodame lėktuvų bilietus, parūpiname reikalingas visas.

AUSTRALIJOS UŽSIENIŲ REIKALŲ MINISTRO PAREIŠKIMAS

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybai Australijos generalinis konsulas Chicagoje rugpiūčio 14 d. iškėlė šį oficialų Australijos užsienio reikalų ministerio pareiškimą, padarytą rugpiūčio 13 d. Australijos senato. Čia paduodame šio pareiškimo lietuvišką vertimą.

"Pereitą mėnesį Australijos vyriausybė nutarė de jure pripažinti Pabaltijo valstybių inkorporavimą į Sovietų Sąjungą. Šis veiksmas buvo logiškas žingsnis, nes ankstyvesnės Australijos vyriausybės de facto pripažinimą palaikė per ištisą dvidešimtį metų. Šis nutarimas reikš tik logiško principo pritaikymą, kurio vyriausybė tvirtai laikėsi nuo pat savo atėjimo į valdžią pradžios, tai yra, norint ar nenorint, pripažinti pasaulyje esamas realybes. Šią vyriausybės politiką opozicija nuolat kritikavo. Kritikuojama buvo dėl komunistinės Kinijos, dėl Šiaurės Korėjos ir dėl Šiaurės Vietnamo pripažinimo, tačiau patogiai nutylint, kad vyriausybė pripažino ir naująjį Čilės režimą ir pamirštant, kad toks sprendimas buvo padarytas ne be gilaus apgalvojimo. Visi tie sprendimai derinasi su Vyriausybės pažiūra ir turi tarpusavio ryšį, nes yra privalu pripažinti esamas realybes ir su jomis skaitytis, neatšizvelgiant ideologinių skirtumų.

Kad mūsų politinis ėjimas Pabaltijo valstybių atžvilgiu yra realus, matyti iš keletos atžvilgių: Pabaltijo valstybės, Lietuva, Latvija ir Estija jau 34 metai yra Sovietų Rusijos dalimi. Prieš 1915 metus Rusijos teritorijos dalį jos sudarė virš šimto metų. Sovietų Federacijoje dabar jos turi respublikų statusą ir neatsirodo, kad Sovietų vyriausybė jų teritorijoms suteiktų nepriklausomybę. Šis nutarimas nedaro Australijos nesiderinančios su kitų kraštų nusistatymu. Dauguma pasaulio valstybių Pabaltijo valstybių okupaciją pripažįsta. Dauguma valstybių, pripažindamos pokarinę Rusiją, tuo pačiu pripažino ir į jos sąstatą inkorporuotas tautas, įskaitant ir de jure pripažinimą Pabaltijo valstybių inkorporavimui. Nėra Australija nei pirmo

ji Vakarų valstybė, pripažinti Pabaltijo valstybių inkorporavimą. Suomija ir Šveicarija tai yra anksčiau padariusios.

Šis pripažinimas palengvins kai kurių konsularinių funkcijų vykdymą, šeimų suvienijimo atvejus, turto klausimų sprendimą ir kitus reikalus, kurie reikalauja kontaktų su Pabaltijo valstybių vyriausybėmis. Taip pat bus lengviau teikti bet kurią konsulinę pagalbą Baltų bendruomenių nariams Australijoje, lankant tėvų žemėje saviškius. Dabar Australijos ambasadorius gali lankytis Pabaltijo respublikose ir betarpiiai stebėti ten vykstančius įvykius.

Verta yra atsiminti anksčiau buvusių Liberalų partijos vyriausybių laikyseną šiuo ir kitais panašiais klausimais. Anų administracijų laikotarpiu Maskvoje gyvenantieji Australijos pareigūnai (tik ne ambasadorius) yra lankęsi Pabaltijo valstybėse. Dabartinis opozicijos vadas, dar būdamas valstybės prokuror, debatavo apie pabėgėlių gražinimo sutartis parlamente pats sutiko, kad Estija, Latvija ir Lietuva nebėra dabar nepriklausomos valstybės. Tas pats faktas dabartinio ministerio pirmininko kitoje vietoje buvo iškeltas jau gana seniai, būtent 1966 m. spalio 20 d. (Hansard P. 2037)

Būdami valdžioje, mūsų pirmatai pripažino prievartinės aneksijos techniką, kai Indija ją panaudojo Goa atveju. Indija 1961 m. gruodžio mėn. militarinėmis priemonėmis aneksavo Portugalijos koloniją Goa. 1964 m. kovo mėn., tai yra po dviejų metų ir trijų mėnesių, to meto Australijos vyriausybė sutiko, kad Sir James Plimsoll, to meto Aukštasis Australijos komisaras New Delhi, turėtų padaryti oficialų vizitą Goai. Tuo sprendimu Australijos vyriausybė turėjo tikslą parodyti, kad Australija pripažįsta Goa inkorporavimą į Indijos teritoriją, ir tam įvykiui patvirtinti, prieš išvykdamas iš Goa, Sir James Plimsoll padarė viešą pareiškimą. Ano meto Australijos vyriausybė niekada nepadarė viešo pareiškimo apie Sir James Plimsoll vizitą, nei prieš vizitą, nei po jo. Ta-

čiau tuometinės vyriausybės pažiūra turėjo tokią prasmę: nors Australija nepripažinti Indijos pasirinktam būdui absorbuoti Goa, bet ji priėmė esamos padėties realybę.

Yra tiesa, kad NATO valstybės tokios būklės de jure pripažinti nesutinka. Tačiau tu valstybių interesai Europoje yra ne tokie, kaip Australijos vyriausybės, ir Australijos vyriausybė, savo žygi darydama, neprivalo laukti kol anos valstybės pajudės. Kaip ministerio pirmininko jau 1972 m. gruodžio 19 d. spaudos konferencijoje buvo pareikšta, Australijos vyriausybė stengiasi išvengti padėčių, kuriose tarptautinius žygius jai reikėtų daryti pavėluotai.

Ir pagaliau, šiam sprendimui padaryti į Australijos vyriausybę jokio spaudimo iš niekur nebuvo, kaip kad buvo įtariama. Tačiau Australija prieš tai tarėsi su keliais draugingų valstybių ir informavo jas apie savo nusistatymą šiam reikalui peržiūrėti savo pozicijas, ir nei tada, nei po įvykio, iš tų valstybių pusės dėl tokio mūsų nusistatymo ir pasielgimo mūsų atžvilgiu nebuvo pareikšta bet kokios kritikos. Kaip aš jau sakiau, mūsų buvo padaryta logiškas veiksmas, paremtas realybėmis. Mūsų supratimu, Australijos vyriausybė nėra tokio žygio pradininkė, kaip kad irgi yra įtariama.

Ką kitų valstybių vyriausybės, kurios nėra padariusios de jure pripažinimo, darys, yra, žinoma, jų sprendimo ir laiko pasirinkimo reikalas".

Tekstą iš anglų kalbos išvertė Kleopas A. Girvilas

Šis Australijos ministerio užsienio reikalams pareiškimas parodo kokį brutalų mūsų atžvilgiu nutarimą padarė Australijos vyriausybė. Ir tai darosi kur kas skaudžiau, prisimenant, kad dar ne taip seniai Australija buvo Britų imperijos kolonija ir pati visomis jėgomis siekė sau laisvės, bet kažkokios mums nesuprantamos, "realybės paremtos" logikos vedina laisvę paneigti lietuvių, latvių ir estų tautoms. Tegul pats pragaras praryja tą visą australų logiką, kuri mums atima paskutines laisvės viltis.

Bronius Nainys
PLB pirmininkas

Skaitykit ir platinkit
DIRVĄ

STUKAS PASAKOJA SAVO ĮSPŪDŽIUS IŠ LENKIJOS...

JULIUS VEBLAITIS

Papasakokite apie savo kelionę į Lenkiją. Kokį skirtumą pajutote peržengęs sieną iš laisvųjų vakarų? Juk, sakoma, ten esąs kitoks pasaulis.

-- Pasakysiu, kad pirmas įspūdis teigiamas. Manęs beveik visai netikrino, net lagamino neatidarė. Pasižiūrėjo į pasą -- ir viskas. Aš tikėjau, kad Lenkijoje bus panašiai kaip kadaise man lankantis Lietuvoje. Ten tarybininkai viską ir visur nurodinėjo kur eiti, kur ne. Judėjimo laisvė buvo man griežtai suvaržyta, O Lenkijoje galėjau keliauti, kur tik panorėjau.

-- Kokiais reikalais vyko te į Varšuvą?

-- Buvau siunčiamas Seton Hall universiteto, kuriam profesoriauju. Tarp Varšuvos ir mūsų universiteto turime mokomojo personalo pasikeitimo programą ir aš buvau penktasis profesorius siųstas Lenkijon. Mano kelionės tikslas buvo susipažinti su lenkų prekybos sistema ir ją arčiau panagrinėti. Pagal abi pusį susitarimą mūsų universitete šiuo metu taip pat lankosi penktas profesorius iš Varšuvos. Atvykus man į lenkų sostinę, prof. dr. Kiežiūnas man pavadė savo butą, kuris yra pačiame centre. Palyginus su kelionėmis po Tarybinės Rusijos kraštus, lenkai keliaujantiems teikia kur kas daugiau laisvės. Jie net šaiposi ir juokiasi iš rusų sakdami, kad Sovietų Sąjungoje gyvenimas esąs kalėjimo dvasioje.

-- Kur teko pakeliauti Lenkijoj?

-- Kadangi lenkų istorija surišta su Lietuva, tai panorau apie tai daugiau patirti. Nuvykau į Krokuvą ir ten aplankiau Jogailos, Jadvygos ir poeto Adamo Mickievičiaus karstus. Įspūdis gilus. Sienose Lietuvos Vytis. Mieste yra įdomių pastatų ir daug istorinių vietų. Taipgi Varšuvos priemiestyje Włocławek matosi lietuvių bajorų herbai. Ypač besilankant Krokuvoje keliautojui primena, kad Lietuva buvo svarbi ir galinga valstybė. Teko man būti taip pat Dancige ir Gdynėje. Ten be sunkumų prisipirkau gin-

taro išdirbinių.

Į šiuos Baltijos pajūrio miestus mane pavežėjo automobiliu vienas lenkų profesorius. Panorau nuvažiuoti ir savo akimis pamatyti ir tą vietą, kur Vytauto Didžiojo vadovaujami lietuviai, lenkai ir kiti 1410 metais Gruenewalde sumušė kryžiuočius. Bevaikščiojant tais žalgirio laukais kažkaip viskas atrodė šventiška ir didinga. Garbė būti Vytauto palikuoniui! Po žalgirio patraukiau į Malburgą, kur buvo garsioji kryžiuočių tvirtovė. Gi neveltui mūsų dainoje pasakyta ... daug kryžiuočių nuo Malburgo rengias mus terioti... Tvirtovė įdomi ir tuo, kad tvarkingai sutvarkyta ir restauruota.

-- O kaip su kainomis Lenkijoje?

-- Bendrai, mūsų doleris ten imamas su malonumu ir kainos, ypač restoranuose, gana prieinamos. Tačiau pasakysiu, kad jų restoranai geru patarnavimu ir ypatinga švara nepasižymi, bet valgio pakanka. Susisiekimai yra pigūs, pav. iš Varšuvos į Dancigą kainavo apie 5 dolerius. Teko su lenkų kolegomis vakarieniauti viename naktniniame klube, kur valdžia leidžia tokį kapitalistinį išmislą kaip -- 'strip-tease' -- veiksmą. Ir, pasakysiu, mergina ji atliko su profesiniu įmantrumu ir gracija...

-- O sakykite, Jokūbai, kaip lenkai universitetuose elgėsi su Jumis? Ar jie žinojo, kad esate ne tik amerikietis bet ir geras lietuvis?

-- O taip, jie žinojo, nes aš jiems to neslėpiau. Bendrai mokslo žmonės užjaučia lietuvių, kad jie turi kėsti rusų okupaciją. Jie nuolat pabrėžia turį kur kas didesnę laisvę.

-- Kalbant apie laisves ar buvo galima nusipirkti Varšuvoje spaudos iš laisvųjų vakarų?

-- Ne, to tai jau ten nera. Yra daug laikraščių ir žurnalo, bet visi jie iš taip vadinamų socialistinių kraštų. Man būnant Varšuvoje lenkai minėjo 30 metų sukaktį nuo komunistų režimo įvedimo. Ta proga buvo didžiū-

lis paradas, kurį priėmė rusų bosas Brežnevas ir lenkų partijos vadas Gierek. Buvau aš ten ir mačiau juos abu gal iš kokių 200 jardų. Paradojuojančių tarpe labai daug vaikų. Pasiteiravus kodėl jų tiek daug, tai man buvo paaiškinta, kad juos suvežė kone iš visos Lenkijos. Apmoka už kelionę, aprodo miestą ir duoda vel-tui maistą. Žinoma, jaunimui tas yra pramoga už dyką.

-- O ar teko Varšuvoje sutikti lietuvių?

-- Taip, pirmiausia teko su sipažinti su ponais Karužais, jau seniai ten gyvenančiais. Jis dirba garso režisierium plokštelių įrašymo studijoje. Žmona lenkė, kilusi iš Vilniaus. Yra ir tokių lietuvių kurie save jau laiko lenkais ir kaip tokie jie kitus lietuvius veda nesantaikon. Taipgi susipažinau dar su kitu lietuviu matematikos daktaru p. Rimu Vaina ir dr. Mickevičium.

-- Ar teko patirti lenkų nuotaikas dėl Vilniaus?

-- Buvo keletas progų. Bet tas klausimas dar šiek tiek aktualus tik senajai kartai. Jaunoji karta tuo visai nesidomi. Jie sako turį kitų svarbesnių problemų, ypač vokiškose žemėse. Vilniaus klausimas jiems neįdomus.

-- Sakykite, gal buvote lietuviškame Suvalkų trikampyje? Juk tame krašte visur lietuviai.

-- Deja, dėl laiko stokos jokių būdu nebegalėjau tenai nuvažiuoti nors mane kvietė juos aplankyti. Aš manau, kad būtų labai verta juos Amerikos lietuviams aplankyti. Ir reikėtų mums kokią menininkų grupę ten nusivežti. Tautinis jausmas, kiek girdėjau ten yra labai stiprus ir gyvas. Man nesuprantama kodėl ta žemė nepriklauso Lietuvai.

-- Ar patenkintas savo kelione į Lenkiją?

-- Žinoma. Jų tiekimo sistema prekyboje, palyginus su mūsų dar tebėra kūdikio stadijoje. Jiems reikia dar daug padirbėti, kol ką nors panašaus turės, kas yra Amerikoje. Po kelionės (Nukelta į 6 psl.)

(3)

JUOZAS SLAVĖNAS

Sunkios problemos

(IŠTRAUKA IŠ "IŠVIRKŠTI METAI")

Rytojaus dieną, dar geroka valanda prieš rinkimų būsto atidarymą, prie miesto vykdomojo komiteto patalpų (ten buvo rinkimų būstas), atžygiavo nenugalimosios armijos orkestras, nustebeinęs patiltiečius savo sugebėjimais -- spėjęs per taip trumpą laiką pramokti keletą sovietišku dainelių neseniai iš vietinės ugniagesių komandos orkestro paskolintais instrumentais. Paskui orkestrą žygiavo keli būriai kareivių. Tai pirmieji balsuotojai. Jie pralenkė ir Jankelio Kaganskio edamą būrį pribrendusių komjaunuolių - pirmūnų, kurie buvo pasiryžę pirmieji užimti vietą prie rinkimų būsto durų. Dabar jie, nors ir spartino žingsnius, bet žygiavo dar tik per rinkos aikštę.

Orkestras tik mažom pertraukom kartojo tas pačias sovietiškas daineles, o kareiviai ir komjaunuoliai trepsėjo, kalė į aikštės grindinį ir šaligatvį batais, mušė rankomis šonus, pūtė pirštus.

Pagaliau atsidarė rinkimų būsto durys. Nemaža salė skendėjo raudonų popierių kaspinoose, kurie drauge su egliašakių pynėmis, iš visų būstinės kampu jungėsi lubų centre, o iš ten krito dideliu pundu žemyn, užsibaigdami didele raudona žvaigžde. Sienos -- nei pirštui nebūtų vietos, -- padengtos vadų ir vadelių portretais, apskutais žalmynų vainikais ar bent apkašytais šakelėmis, žumaniai ir įtikinančiais sulipdytais šūkais. Prieš išlaukines duris, pasienyje, stalai, padengti raudona gelumbe ar popierium. Už stalų sėdėjo rimti, susikaupe pareigūnai, turėdami prieš akis gatvėmis surašytų bal-

suotojų sąrašus. Į dešinę, prie sienos -- apsimastymo palapinė, visa skendinti raudonų popierių ir egliašakių pynių maišaty. Iš priekio įėjimą užsklendžia iš viršaus nukarusios popieriaus juostelės. Viduje, virš galvos, raudonai apsukta elektros lemputė. Šioj tat palapinėj kiekvienas patiltietis turėjo pamastyti apie garbingą pareigą, kurią jis šiandien turi progos atlikti, ir psirengti atiduoti balsą už geriausią iš geriausių liaudies sūnų Justą Paleckį ir tokią pat dukterį Izabelę Laukaitytę. Baigus apmąstymą kelias vedė prie didelės dėžės, stovinčios netoli rinkimų komiteto kambario durų, tokioje vietoje, kad kiekvienas pareigūnas galėtų matyti ir paliudyti garbingos pareigos atlikimo momentą. Dėžė, raudonai apdengta, užrakta didele pakabinama spyna ir visi plyšiai, išskiriant balsui išpausti, užantspauduoti leko ansapaudais. Iš abiejų dėžės pusių -- komjaunuolių sargyba.

Gretimame kambaryje, kurios durys atidarytos į balsavimo būstą, sėdi partijos, miesto ir miičijos vadovaujantieji pareigūnai, kurie kartu sudaro ir rinkimų komisiją. Jų budriakis seka, kad viskas būtų tvarkoje, kad sklandžiai eitų.

Pro atidarytas rinkimų būsto duris tuoju prigūžėjo raudonarmiečių, kurie, lauke sušalę, džiaugėsi malonia šilima. Jų sąrašus tikrino garnizono politrukas. Nors raudonarmiečiai nerodė susidomėjimo, kas ant balsavimo lapelių parašyta, bet kitas politrukas, stovįs prie balsų dėžės, su visu rimtumu jiems ką tai aiškino.

Pirmą usvalandį rinkimų būstas klegėjo balsuotojais. Baigus raudonarmiečiams grūdosi prie sąrašų Kaganskis ir jo komjaunuoliai.

Visi pareigūnai dabar atsikvėpė -- pirma banga persirito, prieš antrai prasidedant reikia užsirūkyti. Neužilgo visas rinkimų būstas skendėjo mėlynuose dūmuose, tik vienas kitas pareigūnas, lyg koks šešėlis, tai vienur tai kitur pereidavo. Rinkimų komisijos narių kambaryje partijos sekretorius Kūjelis, įiesto vykdomo-

jo komiteto pirmininkas Kudošius ir milicijos vadas Žvairakis sėdėjo atsilosę, rūkė vieną po kito Sieverna-ją Palmira, kitiems nematant nugerdami po grukšnelį stipriosios. Jų veidai spindėjo -- per nepilną valandą balsavo 7% visų rinkikų!

-- Puiku, puiku! -- džiūgavo Kūjelis imdamas telefono ragelį ir rengdamasis daryti pirmą pusvalandinį pranešimą apie balsavimo eigą apskrities rinkimų komisijai. -- Apskrities rinkimų komisija nustebs, tikriausiai mes juos pralenkėm. -- Alo! Mes jau turim 7%! -- beveik suriko Kūjelis. -- Taip tikrai! Netikit? Ką, jūs tik 3%? O, vyručiai!...

Kūjelis, padėjęs telefono ragelį, kvatodamas kartojo kitiems komisijos nariams -- jie turi tik 3%!

-- Gerai dirbom! -- iš lėto, bet su pasitenkinimu kalbėjo Kudošius. -- Iki pietų turėsime 100%. Galėsime rinkimų būstą uždryti prieš laiką!

Komisijos nariai linksmi, juokavo traukdami dūmą po dūmu. Neveltui dirbta, agituota. Liaudis supranta savo pareigas. Apie po valandos nuo rinkimų būsto atidarymo atėjo keli partijos pareigūnai, kai kurių istaigu, įmonių tarnautojų keletas, bet apie 9 valandą -- jau tik vienas kitas. Balsavusių procentas kiek ūgterėjo, kai į rinkimų būstą išlepsėjo keletas katiušų. Nuo vidaus šilimos jų veidai iraušo, iš po birečių kyšojo apšarmojusių plaukų kuokštai. Joms balsavimo procedūra ne naujiena -- net nedirstelėję į balsavimo lapelius, grūdo juos į dėžę.

Komisijos narių entuziazmas atslūgo ir pirmininko pusvalandiniuose pranešimuose apskrities rinkimų komisijai žodžiai pynėsi, tonas keitėsi, lėtėjo.

-- Jau turim 7.5%, jau ... jau 7.7%, -- Kalbančiojo veido išraiška bylojo, kad toks procento kilimas apskrityje sutiktas jau gana šaltai.

-- Velniai žino, kodėl taip užtruko, -- kalbėjo Kūjelis, dėdamas telefono ragelį į vietą. -- Tokia graži pradžią...

(Bus daugiau)

PENNSYLVANIJOS LIETUVIŲ DIENOJE...

(Atkelta iš 1 psl.)

akys vis pripratę matyti tai cigarečių, tai kitų prekių reklamas ant didžiųjų pakelės lentų, bet su dideliu nustebimu pamatė trispalvės pavidalę Lietuvių Dienos reklamą. Sužinom iš vietinių, kad tokių net 8 puošia Pensylvanijos kalnus. Tai va, kur Lietuvos vardas matomas visų, tai vardas kuris neužmigo su mūsų protėviais. Garbė Pensylvanijos lietuviams! Privažiavus, virtinė mašinų — sužinom, kad jau čia ir Lakewood Park. Sujaudinta širdim įvažiuojam į parką. Vis daugiau pastebim lietuviškos išraiškos: tai moterys pasipuošę trispalvės kaspinėliais, gintaro sagėm, jaunimas ir vyresnieji apsisagstę sagėm iš kurių populiariausia buvo "Kiss me I am Lithuanian". Tarp medžių parke įvairiose kampuose plevesuoja trispalvės. Priėjus prie pagrindinio parko pastato Pranciškonai platino įvairią lietuvišką literatūrą, gintarą, plokšteles ir t.t. Toliau J. Kapočius pardavinėjo Lietuvos žemėlapi, platino enciklopediją, bei kitas mokslines knygas. Sunku buvo iš pradžios susigaudyti kur mes patekome, kiek čia entuziazmo, kiek čia linksmumo. Čia susitinkam ir su iš Philadelphia atvykusiais Amerikos Lietuvių Bendruomenės vadais J. Gaila ir A. Gečiu su šimom, bei kitais. Savo choro plokšteles taip pat atvyko platinti ir muz. V. Strolia. Pasigirsta balsas 'Labas'. Tai energingasis J. Cadzow — Kento Universiteto lietuviško centro steigėjas. Pagaliau pasijunti tikrai tarp savųjų. Salėje pasigirsta lietuviškų dainų aidai. Čia susirinkusi minia drauge su kun. S. Lukšiu traukė lietuviškas dainas. Prisijungiu ir aš nes oktetas ruošiasi programai. O, džiaugsmas visu širdyse jiems traukiant, 'Kur tas šaltinėlis', ar tai 'Pa mylėjau vakar' ir t.t. Prie manęs stovėjęs vyresnio amžiaus vyras iš visos širdies taip dainavo, lyg tai būtų jo širdies didžioji šventė.

Užkalbinęs mane tarė 'Aš myliu tas dainas; mano širdis virpa kai aš dainuoju'. Tikrai tos dainos dalis ju, dalis tų kurie turbūt jau 3, 4 kartos angliakasių tėvų vaikai. Tačiau meilė Lietuvai, meilė dainai jų širdyse niekad neužgeso.

Rengėjų užklausu, tai kiek tūkstančių jau čia privažiavo, o tie tūkstančiai su kiekvienu užklausu didėja. Tikrai tūkstančiais suplaukė į šią Lietuvį Dieną. Tai jų metinė šventė, kuri juos jungia į vieną didžiulę lietuvišką šeimą.

Pasigirsta kun. A. Bart-

kaus žodžiai ir oficialiai atidaroma 60-ji Lietuvių Diena. Scena užpildyta visų apylinkių kunigais. Programai vadovauti pakviestas dr. A. Kazlauskas. Invokaciją sukalba kun. T. Macunas ir sugiedamas Amerikos himnas. Pirmasis šios šventės prelegentas tai Lietuvių Katalikų Tarnybos pirm. kun. K. Pugevičius. Savo kalboj puikiai pristatė tautybės svarbą žmogaus gyvenime. Plojimams palydint jo šilta žodį i sceną išsirikiuoja Clevelando Vyrų Oktetas vadovaujamas Ryto Babicko. Oktetas pirmąją dainą taip užbūrė dalyvius, kad plojimai po kiekvienos dainos ilgėjo, o paskutinei šios dalies dainai suskambėjus visa salė net atsistojo savo jausmus išreikšė. Lietuvių kalba žodį tarė kun. Alg. Kezys, S.J. Jis jau daugelio pažįstamas ir gerbijamas. Savo žodyje vaizdžiai pristatė jo išgyventus nuotykius tose apylinkėse, bei leidžiamą knygą apie Pensylvanijos lietuvius. Oktetas toliau atlieka antrąją programos dalį. Jų kai kurias dainas puikiai pajavirino sol. I. Grigaliūnaitė. Koncerto metu dalyviai tiesiog negalėjo atsižavėti šių šaunių vyrų puikiu dainavimu. Daugelis net isigijo jų išleistą paskutinę plokštelę. Prel. Karalius tiek buvo sužavėtas oktetu, kad asmeniškai priėjęs prie vadovo kalbėjo apie sudarymą sąlygų, kad oktetas atliktų koncertą Pensylvanijos lietuvių sostinėj Shenandoah. Programa baigta kun. G. Degučiu sukalbėjus maldą. Pabaigai visi sugieda Lietuvos himną. Nuaidi per visą Lakewood parką žodžiai "Lietuva tėvynė mūsų". Survirpa širdis — Lietuva dar gyva.

Rengėjai visus gražiai pavaišina. Suskamba vėl daina, mezgasi naujos draugystės. O tas visų nuoširdumas, tas dėmesys į mus,

išgyventa šiluma ilgai žėrės mummyse. Saulei nuslinkus už kalnų, Clevelando oktetas atsiseivkina, nes prieš akis ilga kelionė į namus.

Dalis mūsų pasilikusių nutarė neapleisti šią apylinkę neapsilankius i Pensylvanijos lietuvių sostinę Shenandoah, neaplankius prel. Karaliaus. Lyg katedra šviečia šv. Jurgio bažnyčia Shenandoah miesteliui. Jos grožį nekartą puikiai aprašė žurn. Vl. Butėnas. Tačiau tik savom akim išitikini kiek čia meilės tai Marijos žemei būta. Atvykusius pasveikina dabartinis klebonas kun. J. Neverauskas. Pasidžiaugęs Lietuvių Dienos programa aprodo parapiją. Toliau kun. A. Bartkus lydimi važiuojam apžiūrėti lietuvišką parapiją Maizeville miestely. Čia tai dail. Jonyno pažiba, Šiluvos Marijos bažnytelė. Drauge su mumis keliaujantis kun. A. Kezys, S.J., nors nežinau kelintą kartą ten besilankantis, bet vis dar negalėjo atsižavėti tais puikiais vitražais, bei aplamai visu šios bažnyčios grožiu. Užsimiršta laikas ir vis norisi dar daugiau pamatyti, daugiau tų lietuviškų šventovių aplankyti. Pasukam dar i Minersville, i šv. Pranciškaus parapiją. Tai dar vienas lietuviškas centras, tik gaila klebonas tuo laiku buvo išvykęs ir neteko progos su juo susitikti. Įdomu buvo pastebėti parapijos biuletenį, kad sekančio sekmdienio rinkliava skirta Religinei Šalpai. Pagalvojau vis dėlto jie užjaučia mūsų sesių ir brolių kitoj pusėj Atlanto dvasinius pergyvenimus. Laiku bėgant kun. A. Bartkus sako: "Jūs negalima iš tų apylinkių išleisti, neparodžius anglių kasyklų". Teisingai, juk mūsų lietuviai čia dirbo, net ir gyvybę paliko. Aplankom net kelias anglių kasyklas. Pamilstam tas anglis ir

Prie gintaro ir kitų papuošalų stalo.
J. Garlos nuotrauka

Pensylvanijos Lietuvių Dienoje priskaičiuojama būk dalyvavo apie 20,000 asmenų.
J. Garlos nuotrauka

Clevelando Vyrų Oktetas atliekant meninę programą. J. Garlos nuotrauka

Žiūrovai patenkinti ploja Clevelando dainininkams. J. Garlos nuotrauka

Skundų knyga: išganymas ar niekalas?

RIMAS DAIGŪNAS

Kas iš lietuvių dabar nepažįsta Murray Seeger, Sovietų Sąjungoje gyvenančio amerikietiškos spaudos bendradarbio? Jo vizitas i Pabaltijo valstybes ir iš to vizito kilę rašiniai, padarė Murray Seeger mūsų spaudos žymenybe. Mes, berods, paskyrėm jam porą šimtų dolerių premiją, įrikiuodami šį mūsų nuostabų draugą tarp jaunučių, kurie kartais parašo laišką kitą amerikiečių spaudai! Taip susimaišo mummyse vertybių gradacijos. Murray Seeger buvo vertas atskiros, specialios premijos ir tai privaldė išmanyti premijos kapotojai.

Šio rašinio autorius turi ryšį su Murray Seeger ir sužavėtas jo nuostabiai išsamiai suvokiama sovietine realybe. Tai yra asmenybė, kokios mes visad ilgėjome ir laukėme atrasti.

Dažnokai korespondentas perveriančiai stebi sovietinę buitį. Jis vaizduoja puikiais šikais, jautriai, su užuojauta sovietų mažam žmogui, su derama ironija nevykusiai sovietinei ūkininkavimo sistemai.

Neseniai mes užtikome spaudoje Murray Seegerio ekskursijos įspūdžius po Maskvos prekybų bei buitinių patarnavimo įstaigas. Autorius nustebo 'skundų knygos' problema sovietinėje buityje. Sovietų pavaldiniai turi, pagaliau, priemonę savo pykčiui išlieti. Į skundų knygas nusikreipia visas tas žmonių itūžimas, kurį sukelia sovietinės sistemos negalavimai. Tačiau skundų

irašymas privalo ribotis vien tikta defekto aprašymo tekstu. Nevalia čia samprotauti, kodėl metai iš metu, nekinta problemos, nei defektai. Kalti visad pareigūnai, visoki darbuotojai, smulkūs žmogeliai. Niekad nebus kalta sistema.

Greta to fakto prisimename seną Antano Čechovo humoreską 'Skundų knyga'. Murray Seeger nesulygino to seno apsakymo su dabartine sovietine skundų knyga. A. Čechovo apsakyme niekas nebijojo, greta buitinių niekų smerkimo, 'užvažiuoti' caro režimo adresu. Kas šitaip dabar pasielgs, skundų knygą gavęs iš įstaigos vedėjo?

Tačiau, rašo Murray Seeger, nelengva gauti ir skundų knygą. Štai vienas iš pirkėjų išrašo savo nusiskundimą, prekybos vedėjas perbraukia išrašo savo 'rezolucija': "Tu pats esi kvailys, neseniai ištrukęs iš bepročių namų". Kitur klientas paprašė knygos, ji pakvietė i raštinę, su juo kalbėjo taip švelniai, taip saldžiai, kad pasimetęs klientas atsisakė minties išrašyti skundų knygą, kad prieš kelias minutes prekyvietėje su juo elgėsi nemandagiai, beveik žiauriai.

Kitur, kaip tradicija, skundų knygos neduoda, jos 'nesuranda', tvirtina kad patarnavimas yra geras, skustis čia nėra kuo.

Maskvos laikraščiai užpildomi skundais prieš prekybos tarnautojų nemandagumą, apie prekių stoką, apie prekiavimą iš po užstalės. Taxi šoferiai garsėja kyšiais, gražios negražinimais. Tokie pat yra bagažo nešikai stotyse ir aero uostuose.

'Sovietskaja Rossiija', tvirtina, kad geležinkelio stotyse siautėja kyšiai, papirkimai, gražų nedadavimai. Tai jau nėra kokia blogybė, bet stipri ir nekeičiama sistema.

'Moskovskaja Pravda' rašo apie baldų krautuves,

kurių pardavėjai garsėja tokiu brutalumu, kad niekas nę nedrįsta krautuvėje pareikšti skundą dėl blogos kokybės baldų. Žiemos ar rudens metu, per lietu ar sniegą baldai pristatomi klientams neapdengti!

Krautuvėse neduoda vyniojamo popierio ir įsako pirkėjams turėti savo pakavimo priemones. Pagauti kyšį ar 'arbatpinigius' beduoda klientai, teisinasi, kad tai nėra papirkimas, bet padėka už patarnavimą. Nors papildomas patarnavimo atmokėjimas įstatymu baudžiamas, klientas priverstas ir toliau atskirai 'dėkoti' už patarnavimus. Be tų 'padėkų' jis negaus ir prekių, nebus ir aptarnautas. 'Komsomolskaja Pravda' skundžiasi, kad tyrinėjimais rodo, yra kieta tradicija neduoti klientui pilnos gražos. Žmogus turi nuo rublio mokamo už 50 kapeikių daiktą, gauti 50 kapeikių. Jis gauna, ir tai gerai dešimt kapeikių! Žmogus neina nę skundų knygos nereikalavimas. Suma nedidelė. Negražinta suma yra 'padėka' už patarnavimą.

Valstybė visiškai išgujo privačią verslų iniciatyvą. Dabar jau smulkiiausios verslo įmonės steigiamos ir vadinamos valstybės. Tose įmonėse dirba tarnautojai. Pradėjus nuo televizorių taisymo iki batų valymo, visi surišti su valstybe. Ir kiekviena tokia 'įstaiga', turi savo skundų knygą!

Kaip susiformuoja specifiniai sovietiniai 'bizniai'?

Pav. nauji butai įrengiami taip blogai, kad toki butą gavęs asmuo tiesiog negali gyventi. Jautriausi defektų punktai tualetas, langai ir durys. Viskas neveikia, blogai veikia. Vanduo nebėga arba bėga ne taip, kaip tinka. Langai ir durys neužsidaro, užraktai netinka, gasas krosnyje pasislėpė...

(Nukelta i 6 psl.)

DETROITO LIETUVIŲ ŽINIOS

ANTANAS GRINIUS

Tautininkų gegužinė

Detroito tautininkų išvyka-gegužinė, įvyko š.m. rugpiūčio 18 d. prie Tapsico ežero p.p. Adamsų ir Veberitės vasarvietėse. Tautinės s-gos Detroito skyrius jau keleri metai rengia čia savo gegužines. Gamta graži: ežeras, sodybos gražiai įvairiais medžiais apaugusios, pavėsyje prie stalų gali pasivaikinti, pasišnekučiuoti, o kas pageidauja, saulutėje pasišildyti. Patys šeimnininkai netik kad maloniai priima be jokio atlyginimo, bet ir paruošia viską, ir maloniai dalyvauja. Ir šiuo kartu nuvykę apie 11 val., kaip buvo skelbta, jau radome ponus Adamsus ir p. Veberitę betvarkančius gegužinei stalus ir aikštę.

Diena buvo graži. Svečių prisirinko gausiai: iš Detroito, jo priemiesčių, Lansingo ir Flinto. Dalyvių nuotaiką kėlė gražus oras, vaisės prie stalų, kuriuos pakrovė pačios dalyvių ponios, drau-

giški pašnekesiai. O šeimnininkas Adamsas padarė keletą ekskursijų savo laivu į ežerą, pavežiodamas dalyvių grupėmis.

Alg. Vaitiekaitis organizavo protestų laiškų prieš Australijos vyriausybės pritarimą neteisėtai rusų okupacijai Lietuvoje. Gale buvo nutarta pasiųsti bendrą protesto rezoliuciją.

Kaip ir anksčiau jau ne kartą parėmė Tautinės s-gos Detroito skyrių savo darbo dovanomis Antanina Jonynienė, taip ir šį kartą Jonas ir Antanina Jonynai paskyrė jų iškeptą raguolių gegužinės loterijai. O tą gražų ir viliojantį kepsnį laimėjo išvykos svečias Antanas Norus, kuris savo laikiniui pasidalino su dalyvėmis ir dalyviais. O p. Balandienė, kurią detroitiečiai vadina tortų karaliene, apdalino svečius savo atsivežtu kepsniu.

Žodžiu, gegužinė buvo maloni ir nusisekusi. (jš)

Žurnalistų išvyka

Detroito žurnalistai rugpiūčio 18 d. savo tradicinei popietei susimetė L. ir B. Balaišų gražioje sodyboje Windsore, Kanadoje. Žurnalistų ir jų šeimų tarpe matėsi ir iš toliau atvykusių žmonių. LŽS-gos pirmininkas kun. Juozas Vaišnys SJ, iš Chicagos, Pranas Tarūta iš Grand Rapids, Marija ir Balys Gražuliai iš Flinto ir kiti.

Atvykusius savo trumpu žodžiu pasveikino šeimnininkas Balys Balaiša ir tolimesniai programai vesti perdavė skyriaus sekretoriui Alfonsui Nakui.

Popietė pradėta aktorius Karolio Balio deklamacija. Jis padeklamavo Maironio baladę 'Čičinskas'.

Po to sekė LŽS-gos pirmininko kun. Juozo Vaišnio SJ paskaita "Ar žurnalistu gimstama ar juo tampa". Prelegentas šioje savo paskaitoje davė daug idėjų ir naudingų žinių. Jo pasakymu poetu reikia gimti, o žurnalistu galima pasidaryti.

Jei tik žmogus sugeba gerai perduoti žinias, tam

Detroito žurnalistų popietėje Balaišų sodyboje LŽS pirm. kun. J. Vaišnys skaito paskaitą. Šalia sėdi skyr. pirm. V. Selenis. K. Sragausko nuotrauka

kuris jas užrašo, jis jau yra žurnalistas. Tačiau žurnalistas turi turėti tam tikras žurnalistų savybes. Jos turi būti igimtos ar studijomis, darbu ar apsukrumu įgytos. Žurnalistas turi būti pastabus, lankstus ir apsukrus. Žurnalistu gali būti ir tas kuris nemoka rašyti. Užtenka ir to jei jis savo žinias moka gerai perduoti tam, kuris jas užrašo. Žurnalistas turi turėti savo nuomonę. Kalba ir stilius yra labai svarbūs žurnalistikai. Spauda turi skleisti tiesą. Rankraščius reikia rašyti aiškiai ir išskaidomai, ypač vardus ir pavardes. Redakcijai siųsti gražiai paruoštus rankraščius, o ne juodraščius. Siųsti redakcijai blogai paruoštą rankraštį yra nemandagu. Ir dabar iš gaunamų redakcijoje raštų net 60% tenka perrašyti, kad rinkėjai juos išskaitytų ir taisyklingsi surinktų. Įvykius aprašyti ir siųsti tuojau, o nelaukti ilgai. Žurnalistas turi turėti atsakomybės jausmą.

Po paskaitos kun. J. Vaišnys atsakinėjo į klausimus kuriuos jam buvo pateikę klausytojai.

Alfonsui Nakui padėkojus kun. J. Vaišniui už tokią idėjomis ir naudingą žurnalistams paskaitą, toliau programą tęsė Lietuvių Balso radijo pranešėjas Jonas Kriščiūnas. Ir taip Detroito žurnalistai ir jų svečiai praleido sekmadienio popietę dideliam ir gražiam Balaišų sode. Popietėje dalyvavo 44 žmonės. Visomis vaišėmis rūpinosi Liudmila Balaišienė.

Rugpiūčio 18 d. tuojau po pamaldų šv. Antano parapi-

Dr. Stukas...

(Atkelta iš 4 psl.)

Lenkijon, gavau pakvietimą dalyvauti panašioj kelionėj Budapešte. Tačiau kelionė mane labai išvargino ir vargiai aš ten benuvažiuosiu. Grižęs, turiu parašyti universitetui studiją apie lenkų prekių tiekimo sistemą prekybos srityje.

- Tai turbūt iš Varšuvos skridote tiesiog į New York?

- Ne. Atlikęs savo darbus Lenkijoje nuvykau dar atsikvėpti į Muencheną, Bavarijos sostinę. Puikus miestas, ypač senamiestis; todėl daug turistų. Bet kainos aukštos. Už dvi paras eiliniam viešbuty reikėjo mokėti 50 dolerių. O kur dar maistas! Tačiau ten viskas jauku ir malonu. Kaip ten bebūtų, aš nenorėčiau sulaukti tokios dienos, kad būčiau priverstas gyventi komunistinėj santvarkoj. Už geležinės uždangos žmogaus gyvenimas vienodas ir banalus. Vadžia tau įsako kaip turi ar neturi gyventi. Tai būtų yg kelias atgal į baudžiavą - baigė savo išpildžius profesorius Jokūbas Stukas.

jos patalpose DLOC turėjo sušaukęs protesto susirinkimą, kur buvo priimta rezoliucija smerkianti Australijos negarbingą mostą, Lietuvą, Latviją ir Estiją pripažįstant rusams ir įteisinant okupaciją.

Tuo reikalu Australijos vyriausybei ir jų konsului Washingtono buvo rašomi protesto laiškai ir išdalinti laiškų pavyzdžiai.

Rugpiūčio 18 d. 10:30 šv. Antano bažnyčioje kun. Kazimieras Simaitis atnašavo šv. Mišias už šaulę Oną Bukšnienę, jos vienerių me-

tų mirties sukaktį prisiminti. Po mišių jos vyras Petras Bukšnys visiems dalyviams parapijos patalpose surengė pietus.

MACHINE OPERATORS — Expanding modern firm in the South Hampton-Feasterville area is looking for individuals with previous machine operations exp., capable of being trained to operate inserting a addressing equipment. Good company benefits. Call Modern Marketing, 215-355-5270, Mr. Roberts. (64-70)

NURSE RN 3-11 Supervisor. Full time Pos. available immediately \$11,000 annually. Good benefits incl. 4 wks. vacation, paid Blue Cross & Blue Shield. Small Medical-Surgical Hospital in NE Convenient to public transp. supervisory exp. required. Call J. Reed, (215) PL 2-4400. An Equal Opportunity Employer (64-68)

FACTORY OPENINGS

Machine Repair
Turret Lathe
Engine Lathe

Layout Man
Burning Machine
Milling Machine
Horizontal Bore

If you can read blueprints, operate and set up machines, take time to talk to us.

Job security, interesting work and all paid fringes.

Hospitalization Life Insurance
Holidays Pension
Weekly sick benefits

Employment Office open Mon. thru Fri. 8-12 and 1-5.

ELWELL-PARKER

4505 St. Clair Cleveland, Ohio 216-881-6200
An Equal Opportunity Employer (63-65)

MILLWRIGHTS
ELECTRICIANS
PIPE FITTERS

APPLY EMPLOYMENT OFFICE
MONDAY THROUGH SATURDAY
DETROIT TANK PLANT
28251 VAN DYKE WARREN Mich.

or Call 539-3000, EXT. 2147

CHRYSLER
CORPORATION
An Equal Opportunity Employer

(61-64)

GENERAL FOREMAN
ENAMEL DEPARTMENT

A major southeastern appliance manufacturer has an immediate opening for a General Foreman in the Porcelain Enamel Department.

A candidate for this position will have 7 to 10 years experience and a working knowledge of porcelain enamel, handling and application of enamel, material, and paint processing. Plus, have a proven management background and ability to train people. The position of responsibility includes a 2 shift operation and 4 Foremen.

Excellent salary and fringe benefits. Send resume and salary progression to:

Roper Corporation

P. O. Box R

Lafayette, Ga. 30728

An Equal Opportunity Employer

WANTED EXPERIENCED

Bolt Maker Operators
Cold Header Operators
Roll Thread Operators
Rod Header Operators
Trimmer Operators

Opportunity to work for the most progressive fastener company in the industry.

EARN EXCEPTIONALLY HIGH WAGES THROUGH OUR INCENTIVE PLAN.

Company paid benefits, 12 paid holidays, steady employment. Interviewing hours between 8 and 4 p. m. Monday through Friday or call 216-255-1500, ext. 217.

R B & W Inc.

8100 Tyler Blvd.

Mentor, Ohio 44060

Equal Opportunity Employer

(64-67)

HOUSEKEEPER

Child care, cook, light housekeeping

Shaker Hts. home with school aged children and pets, seeks services of a pleasant housekeeper live in 5 days a week. Private living quarters. Must drive. Top salary and benefits.

Call Ms. Dale,
216-881-3000,

Monday thru Friday
1 to 4 p. m.

(64-66)

EXPERIENCED
ENGINE LATHE OPERATOR
MILLING MACHINE OPERATOR
Must be able to set up work from Blue Prints & Close Tolerance. 55 hour week minimum. \$5.00 per hour to start. Fringe benefits.
TEWLO INDUSTRIES
36400 LAKELAND BLVD.
EASTLAKE, OHIO 44094
216-942-3229

(64-67)

FOXCRAT/PHILMONT

2 FIRST CLASS
METAL FINISHERS

Experienced in heliarc welding. Starting rate \$4.17 per hour. Excellent fringe benefits. Call Personnel Manager for appointment, 947-7700.

Huntingdon Valley, Pa.

(64-68)

KEYPUNCH OPERATORS
Experienced on 026, 029, or 129, Alpha and numeric. Will train on our IBM 3740 system. Good opportunities and company benefits.

Call Eileen Warner

MODERN MARKETING

BUCKS COUNTY AREA.

Call 215-355-5270

(64-69)

OPPORTUNITY FOR
PROFESSIONAL HELP
138 bed acute care hospital
DIRECTOR OF NURSING

Available for qualified applicant. Minimum of 5 years experience. Masters Degree desired, however, not required. Salary negotiable.

ALSO
REGISTERED NURSES
For all services & all shifts. Good starting salary. Differential for evening and night shift. Excellent fringe benefits. Apply call or write to Administrator

COLLETON COUNTY
HOSPITAL

219 Lemacks St.

Walterboro, S. C. 29488

An Equal Opportunity Employer

(64-71)

AUTO MECHANICS

Experienced on cars and or trucks. Steady work and some overtime, benefits. Apply

Martyns Towing & Service
29692 Lorraine Rd.,
North Olmsted, Ohio (61-65)

MACHINERY BUILDER
Exp. Lite fabrication. For better wages, excellent benefits, advancement opportunity see us. JAMES P. GERHART, CO., INC., 66 Richard Rd., Ivyland, Pa. 675-0599. (62-68)

MECHANICAL HYDRAULIC ASSEMBLERS. Must have experience for steel handling machinery. Blue print reading helpful. Also SAW MAN. Must have experience to cut bar stock & structural steel.

TERMINAL EQUIPMENT INC. 1 Industry Dr., Bedford, Ohio 44146; 232-8100. (62-67)

Wanted at once 1st class CARPENTERS and CABINET MAKERS. Must be experienced on store fixtures. Steady employment, and opportunities for qualified help. Apply call or write to: QUALITY CRAFT INTERIORS LTD. 1999 Leslie St., Toronto, Ontario, Canada 416-445-6440 (62-68)

MAINTENANCE MAN with background in electrical or mechanical repairs. For maintenance position with a private school. Please call (215) TE9-3100. Extension 30. (61-65)

LAIOTUVIŲ DIREKTORIAI

MAZEIKA & EVANS

6815 SO. WESTERN AVE., CHICAGO, ILL.

TRY'S MODERNISKO
AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

Mašinoms vieta

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS

LAIOTIJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel TO 3-2108-9

TRY'S MODERNISKO KOPLYCIOS

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

• Dr. inž. Stepas ir dr. Giedrė Matai ateinantį mėnesį porai savaitių išvyksta į Europą. Dr. inž. Stepas Matas dalyvaus mokslinėse konferencijose ir padarys mokslinius pranešimus.

• LIUDAS SAGYS 1974-75 mokslo metams yra pakviestas mokytį tautinius šokius Lake Wrie kolegijoje, Ohio. Grandinėls vadovas, didesnę amžiaus dalį (virš 35 metų) paskyręs lietuviškiems sceniniams šokiams savųjų tarpe, nuo rugsėjo mėn. pradės dirbti su amerikiečių studentais. Lake Erie Kolegija savo programa apima platų, įvairaus žanro šokių kursą. L. Sagio tiesioginės kolegijoje pareigos bus vesti liaudies šokių pamokas ir organizuoti liaudies šokių koncertinę grupę.

PASITIKRINKITE
VELTUI AKIS

Apskaičiuota, kad Clevelande serga glaukoma apie 15.000 asmenų. Glaukoma yra akių liga būdinga padidėjusio akies vidaus spaudimu. Regėjimo sugedimas pasireiškia ūku priepuoliais, spalvota drygne aplink žiburį ir sumenkusiu regėjimu. Jei ši liga negydoma, galima tapti akliu.

Clevelande bus daromi veltui glaukomos patikrinimai:

Rytuose: Sight Center, 1909 E. 101st Street, antradienį ir trečiadienį, rugsėjo 3 ir 4 d. nuo 1 iki 4 v.p.p.

Vakaruose: Lakewood Hospital, 14519 Detroit Ave. penktadienį, rugsėjo 27 d. nuo 9 v. ryto iki 12 val. ir šeštadienį, rugsėjo 28 d. nuo 1 iki 4 v. p.p.

Kiekvienas suaugęs, 35 m. amž. ir vyresni, kurie savo akių nesitikrino per paskutinius dvejus metus, kviečiami pasinaudoti šiuo patikrinimu veltui.

• GRANDINĖLĖ kviečia su lietuvišku šoku, muzika pažinti žmones ir pasaulį.

Visų grupės šokėjų registracija vyksta: rugsėjo 8 d., sekmadienį, 12:00 - 3:00 v. p.p. E. Cleveland YMCA patalpose, kampas Euclid ir Lee; rugsėjo 11 d., trečiadienį, 6:00 - 8:00 v. p.p. YMCA patalpose.

Iškilmingas Grandinėls sezono atidarymas numatytas praversti rugsėjo 15 d. Atidarymo programoj: spalvotas garsinis filmas - Grandinėle prie Ramiojo Vandenyno.

Jaunos Grandinėls šokėjos: L. Palubinskaitė, R. Motiejūnaitė ir S. Lenkauskaitė. J. Garlos nuotrauka

DIRVAI PAREMTI RUDENS BALIUS

SPALIO 12 D., ŠEŠTADIENI

Lietuvių Namų salėje.

MENINĘ PROGRAMĄ ATLIKS CLEVELANDO VYRŲ OKTETAS

STALAI (DEŠIMČIAI ASMENŲ) AR PAVIENIOS VIETOS REZERVUOJAMOS IŠ ANKSTO KREIPIANTIS Į DIRVĄ (TEL. 431-6344) ARBA Į ŠIUOS ASMENIS: J. MOCKUS 681-5295, S. ASTRAUSKAS 943-5948, V. BENOKRAITIS 481-5175, E. JAKULIENĖ 333-6876, A. BUTKUS 932-9944, K. KARALIUS 229-2419, V. STUOGIS 486-2387, A. LAIKŪNAS 382-9851. BILIETO KAINA ASMENIUI (ŠILTA VAKARIENĖ IR GĖRIMAI) 12 DOLERIŲ.

Po varžybinių šaudymų dalinant premijas. Iš kairės: A. Karsokas, L. Kazienė, I. Muliolis, A. Kazis ir kuopos pirm. dr. K. Pautienis, įteikęs premijas.

V. Bacevičiaus nuotrauka

ŠAULIŲ ŠAUDYMO VARŽYBOS

Š.m. rugpiūčio 11 d. Clevelando Kar. A. Juozapavičiaus šaulių kuopa A. Andriušaičio ūkyje, turėjo varžybinius šaudymus su premijomis laimėjimais ir gėgužinė. Šiais metais Clevelando šauliai ir šaulės turėjo jau tris šaudymo pratimus ir šis ketvirtasis buvo varžybinis su premijomis. Pirmą šaudymo premiją laimėjo Al. Kazis, antrą premiją laimėjo I. Muliolis, trečiuoju laimėtoju buvo Al. Karsokas. Iš moterų šaudymo premiją laimėjo šaulė L. Kazienė.

Po varžybinių šaudymų dar buvo praktikuojamasi šaudyti iš pistolių ir 22 kalibro šautuvų.

Po šaudymo kuopos pirmininkas dr. K. Pautienis įteikė taikliausiems šauliams laimėtąsias premijas ir vėliau sode įvyko vaisės kurias pagamino šaulės moterys: O. Čiuprinskienė, A. Smelstoriene, L. Kazienė, Miglinienė, E. Šarkauskienė, Pinkienė, A. ir S. Miglinienė.

Visi buvo labai dėkingi moterims šaulėms už puikias vaises, nes jos buvo kaip gerame baliuje, šalti, šilti užkandžiai, karštos bulvinės dešros, tortai su kitais saldumynais ir visokiais gėrimais. Malonių šeiminių globoje, šauliai su svečiais prie vaišių stalų praleido linksmą vasaros popietę. Tokios šaudymo sporto išvykos su šeimomis, šauliams yra tikrai didelis vasaros malonumas ir poilsis. Anksčiau, pavasario ir

vasaros pradžioje šaulių šaudymo pratimuose taikliausi šaudytojai buvo M. Smelstorių, J. Navickas ir V. Žitkus.

Spalio 27 d. Clevelando šaulių kuopos apie 12 uniformuotų šaulių (vyrų ir moterų) su vėliava vyksta Chikagon į Vytauto D. šaulių kuopos 20 metų sukakties šventę. (kp)

• Ohio State Fair Columbus, Ohio, ši šeštadienį, rugpiūčio 31 d. nuo 6 iki 8 v. v. daugelis Clevelando tautinių grupių, atstovaujančių Rytų Europą, pasirodys su savo tautiniais šokiais ir dainomis. Tarp jų pažymėtina ukrainiečių tautinių šokių grupė, jauni slovenų muzikantai ir garsioji Youngstown Tamburitzans grupė, bulgarų šokėjai ir kt.

• Metropolitan Opera nuo rugsėjo 17 iki 21 d. Clevelando Convention Centre duos šešių operų pastatymus su pasaulinio garso dainininkais. Daugiau apie šiuos pastatymus bus kituose Dirvos numeruose.

Factory help wanted. Apply in person.

CUSTOM RUBBER CO.

3710 Payne Ave.

Cleveland, Ohio

(64-65)

HOUSE FOR SALE

Off E. 185 St. Brick bungalow. Finished up. 2 car brick garage. \$29,500. Call 731-1454 for appointment. (64-65)

• Apdraudos reikalais geriausiai patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

• Perkant, ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Cipkus Realty, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

IEŠKAU

norinčių kartu praleisti žiemos atostogas Daytona Beach, Floridoje. Esu 75 m amžiaus ir turiu didelį gražų namą. Rašyti: Mrs. M. Paulauskas, 903 State Ave., Holly Hill, Fla. 32017.

SKAUTAI STOVYKLAVO

Apie 130 mylių į pietus nuo Clevelando, vadinamoje Ohio Šveicarijoje, prie Clendening ežero B.S.A. stovyklavietėje rugpiūčio 11-18 d. stovyklavo Clevelando lietuviai skautai. Stovyklos vadovai buvo tunt. ps. V. Staškus, ps. J. Pažemis, ps. E. Jakulis ir komendantas sl. R. Belzinskas.

Kadangi stovyklavietė turi griežtas taisykles, mūsų skautai turėjo prisitaikinti ir daug ką išmokti. Stovyklavo ir nemažai amerikiečių skautų, tad mūsų vyrai vis pabrėždavo "mes lietuviai". Kaip ėjo į bendrą lauką — nešė ir savo trispalvę, ir dainavo "Vien du, trys graži Lietuva..."

Paskutinę dieną davė skautų įžodį A. Spirikaitis. Jis buvo ir pavyzdgingiausias skautas, kuris gavo iš amerikiečių atžymėjimą. Buvo ir 10 mylių žygis. "Pilėnai" gerai įveikė.

Specialybių ženklus gavo už 1 mylios plaukymą: A. Mainelis, L. Johansonas, R. Narušas, L. Nasvytis, L. Puškorius ir E. Simantis; pionierią: J. Janavičius; virėjo A. Spirikaitis; canoe-

A. Spirikaitis, kuris buvo tunto virėjas ir pavyzdgingiausias skautas, stovykloje gavo virėjo specialybės ženklą. V. Bacevičiaus nuotr.

• DARBO ŠVENTĖS DIENĄ, rugsėjo 2, Lietuvių klubas rengia metinę gegužinę Astorhurst Picnic Grounds, 6990 Dunham Road, į pietus nuo Rockside Road. Gegužinės vieta yra graži ir gerai įrengta. Klubo nariams ir jų šeimoms įėjimas veltui. Taip pat vėsus, putojantis alutis veltui. Visi kiti svečiai turės mokėti \$3.00 už įėjimą. Todėl raginame visus iš anksto įsigyti nario kortelę.

Gegužinė prasidės 12 val. ir baigsis 10 v. vak. Klubo šeiminkės paruoš skanių valgių. Vaikams bus žaidimai ir varžybos. Šokiams gros Joe Wendel orkestras.

Nuo Lietuvių namų 12 val. išvažiuos autobusas į gegužinės vietą, ir sugrįš 10 val. vak. Kelionė autobusų abi puses kainuoja \$2.50. Kas nori važiuoti, turi iš anksto užsiregistruoti klubui.

Nuleidžiant vėliavą stovykloje. Stovi iš kairės: Urbaitis, Mackevičius, Janavičius ir Mainelis.

V. Bacevičiaus nuotrauka

ing: L. Johansonas, A. Mainelis ir E. Simantis; plauk. iv. metodais: A. Mainelis, L. Nasvytis, L. Puškorius ir Simantis.

Paskutinius dvi naktis buvo smarkus lietus, bet mūsų vyrai mokėjo apsisaugoti ir išliko sausi.

V. Bac.

Superior Savings AND LOAN ASSOCIATION

yra jūsų kaimynystėje ir teikia visus finansinius patarnavimus.

Automatinė, kompiuterizuota apskaičiavimų sistema.

Paskolos nekilnojamam turtui įsigyti, naujoms statyboms, priestatams ir remontui.

Už reguliarius taupymo indėlius mokama 5¼%

Už terminuotus taupymo pažymėjimus mokama 6½% — 7½%

TAUPYMO INDĖLIAI IR PAŽYMĖJIMAI
APDRAUSTI IKI \$20,000.

Išduodami kelionių čekiai, orderiai, priimami mokesčių įmokėjimai, elektros, dujų ir telefono sąskaitos, parduodami JAV bonai.

Pasinaudokite jums arčiausiai esančios įstaigos patarnavimu!

798 East 185 Street, Cleveland, Ohio 44119
6712 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103
13515 Euclid Avenue, Cleveland, Ohio 44112
14406 Cedar Rd., University Hts., Ohio 44121

DARBO VALANDOS

Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:30 iki 4:00 • Penktadienį 9:30 iki 6:00 • Šeštadienį 9:30 iki 2:30 • Pirmadienį uždaryta. • Pagrindinė įstaiga E. 185 St. atidaryta iki 2:30.

DELLA E. JAKUBS & SON LAIDOJIMO ĮSTAIGA

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės valandose suteikia rimtą ir simpatingą patarnavimą.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• Dirva ateinančią savaitę dėl darbo dienos šventės išeis tik vieną kartą, būtent penktadienį, rugsėjo 6 d.

• Dirvą, kurios išleidimas, popieriui ir paštui pa-brangus, kasdien darosi vis sunkesnis, stambesniomis aukomis parėmė:

J. Marčiukaitis, Vokietijoje, 13 dol.

A. Andrulionis, Bostone, 10 dol.

R. Močinskaitė-Ambrazienė, pagerbdama savo vyrą V. Ambraziejų, sulaukus 80 metų amž., 10 dol.

A. D. Ratkelis, Nekomoje, 10 dol.

S. Lukas, Clevelande, 7 dol.

M. Ramanauskas, Oakville, jau 7-ti metai pensininkas, atnaujinamas prenumeratą pridėjo auką 2 dol.

G. Venk, Santa Monica, 4 dol.

N. Vaitekūnienė, Riverview, 10 dol.

Kun. V. Kriščiūnevičius, Detroit, 10 dol.

Visiems aukotojams širdingai dėkojame.

• Prof. dr. Jonas Puzinas nuo š. m. rugsėjo 3 d. persikelia gyventi į Chicago. Jo naujas adresas: 7309 So. Washtenaw Ave., Chicago, Ill. 60629.

• Martin Ratkė, Lietuvoj gimęs, pernai mirė būdamas 83 metų amžiaus ir testamentu paliko New Yorko Public Library 600,000 dol. š. m. spalio 1 d. jo garbei bus įdėta lenta įėjimo vietoj į bibliotekos grindis. Iškilnėse dalyvaus miesto burmistras ir kiti miesto pareigūnai.

Jis ilgai dirbo sodininkystė ir uždirbo 25 dol. į savaitę. Savo testamente rašo, jog bibliotekai paliko už tai, kad per gyvenimą imdamas iš jos knygų daug ko išmoko.

• Sol. Mečys Razgaitis spalio 13 d. dainuos Elizabetho Lietuvių salėje, N. J. Visas koncerto pelnas skiriamas Simo Kudirkos vadavimui. Maloniai prašoma visi atsilankyti. Koncerto programą sudarys liaudies dainos ir operų arijos.

• Balys Stankunavičius, Pabaltijo Tarybos pirmininkas Australijoje, rugsėjo 7-8 dienomis lankysis New Yorke ir bus apsistojęs Park Sheraton viešbutyje. Rugsėjo 8 d. New Yorko pabaltijo kraštų žmonėms

jis padarys pranešimą apie Australijos sąryšį su Pabaltijo kraštais įvykių eiga ir australiečių pastangas.

• Detroito Lietuvių Organizacijų Centro valdyba iš pavergtų tautų festivalio pelno paskyrė Dirvai paremti auką 20 dol. ir atsiuntė per savo išdininą P. Polteraitį. Ačiū.

• Sydnėjaus lietuvių klubas, kaip rašo Tėviškės Aidai rugpiučio 13 d., dainuojamos rusiškos dainos. J. P. Kedys, to klubo narys, buvo suspenduotas mėnesiui už tai, kad pareiškė nepasitenkinimą dėl klubo dainuojamos rusiškos dainuokos apie katiušą. Pasirodo, kad klubas už rusiškų dainavimą dainininkams net gan didelius pinigus moka.

Boston

• PIKNIKAI – Liepos rugpiučio mėn. lietuviai vasarotojai masėmis traukia į Cape Cod smiltynus. Norintieji ramesnės vasaronės ieško poilsio Kennebunkporte, Maine, Tėvų pranciškonų vasarvietėje. Nors veikla apstoja iki Darbo Dienos savaitgalio, visvien įvyksta vienas antras subuvinimas. Rugpiučio 11 d. Brocktono Romuvos parke įvyko Stepono ir Valentino Minkų lietuvių radijo programos tradicinis piknikas. Šioje gegužinėje buvo atšvęsta 40 metų veiklos sukaktis. Brocktono Romuvos parke dar numatomi du piknikai: rugsėjo 29 d. LB Bostono Apygardos diena, ir Lietuvos Vyčių Naujosios Anglijos apskrities metinis piknikas su menine programa.

• SO. BOSTONO Lietuvių Piliečių Klubas vedėju buvo pakviestas V. Ulevičius.

• GINTARAS KAROŠAS planuoja trečia iš eilės tolimos distancijos kelionę su jaunimo palyda. Tarp rugpiučio 23 d. ir rugsėjo 2 d. Jis ketina aplankyti ir dalintis išpuodžiais su lietuviais jaunuoliais New Yorke, Clevelande, Dainavoje, Chicagoje, Toronte ir Montrealyje.

• KUN. A. BALTRUŠO NO suaktis – So. Bostono Sv. Petro parapijos klebonui Antanui Baltrušūnui liepos 27 d. sukako 65 metai amžiaus. Išsventinas kunigu 1937 m. kun. Baltrušūnas (rašosi Baltrushunas) vikaravo Brocktone, Cambridge ir Lawrence lietuvių parapijose. 1962 m. jis buvo pakeltas į Cambridge lietuvių

parapijos klebonus. Nuo 1965 yra So. Bostono šv. Petro parapijos klebonu. Veiklus Kunigų vienybėje ir Lietuvių Religinėje Šalpoje Jis šiuo metu yra Balfo centro direktorius. Kurį laiką globojo Bostono lituanistinę mokyklą.

Algirdas Budreckis

SPORTAS

LENGVOSIOS ATLETIKOS PIRMENYBĖS

1974 m. š. Amerikos Pabaltiečių Lengvosios Atletikos Pirmenybės įvyks š. m. rugsėjo 14 d., šeštadienį, Cuyahoga Community College stadione, Clevelande, Ohio. Varžybas vykdys Clevelando LSK žaibas. Pradžią 12:00 val. Registracija nuo 11 val. ryto.

Pirmenybių programa apima visas klases. Dalyvavimas atviras visiems lietuvių, latvių ir estų lengvatletams.

Registracija atliekama iki š. m. rugsėjo 7 d., šiuo adresu: Mr. Algirdas Bielskus, 13813 Othello Ave., Cleveland, Ohio 44110. Telefonas (216) 681-9143. Klubams nepriklausą lengvatletai gali kreiptis aukščiau minėtu adresu.

Varžybos vyks puikiame "All-weather" stadione, turiniame tartano bėgimų bei šuolių takus. Programa apima praktiškai visas pagrindines rungtis kiekvienoje klasėje. Mūsų lengvatletai skatinami kuo daugiau šiose varžybose dalyvauti, idant lietuviai būtų prideramai atstovaujami.

ŠAUDYMO PIRMENYBĖS

1974 m. š. Amerikos Pabaltiečių Šaudymo Pirmenybės įvyks š. m. rugsėjo 14 d., šeštadienį, Latvių šaudykloje "Lielupe", netoli Hamiltono, Ont. Vykdys Hamiltono Latvių Medžiotojų ir Meškieriotojų Klubas "Lielupe". Pradžią 9:00 val. ryto punktualiai.

Lėkščių šaudymas (Trap Shooting) – 16 yd. – 100 šūvių. Individualiniai ir komandiniai. Komanda sudaro 5 šaudytojai.

22 kal. Sportinis šautuvas – nesunkesnis 7.5 lbs. 50 yd. – 3 pozicijos – po 20 šūvių kiekviena. Komandiniai ir individualiniai. Komanda – 4 asmenys.

22 kal. šautuvas tarptautinė klasė – nesunkesnis 17.6 lbs. – 50 yd. – 3 pozicijos – 20 šūvių kiekviena. Individualiniai ir komandiniai. Komanda – 4 asmenys.

Lietuvių Šaudymo Pirmenybės įvyks š. m. rugsėjo 15 d., sekmadienį Hamiltono Medžiotojų ir Žuklautojų Klubo "Giedraitis" šaudykloje, netoli Hamiltono, Ont. Lietuvių pirmenybių programa ta pati kaip ir pabaltiečių. Pradžią 9:00 val. ryto.

Dalyvavimas tiek pabaltiečių, tiek ir lietuvių pirmenybėse yra atviras visiems lietuvių šaudytojams, todėl visi lietuviai šaudytojai – šauliai, ramovėnai ar pavieniai asmenys kviečiami gausiai dalyvauti abiejose varžybose.

Tiek pabaltiečių tiek ir lietuvių pirmenybėms prašome iki rugsėjo 7 d. registruotis bei informacijas gauti šiuo adresu: Mr. Juozas Usvaltas, 75 Evelyn Ave., Toronto, Ont. M6P 2Z2. Telefonas (416) 762-5019.

NURSE, R.N. 11-7 & 7-3 Supervisors. Full time & part time relief all shifts. E.C.F. Oak Lane area. Fringe benefits. Paid holidays, vacation, Blue Cross, etc. Call HA 4-4084. (61-67)

7 DIENOS ČIKAGOJE

VLADAS BŪTĖNAS

Prie Pasaulio Lietuvių Archyvo fundatoriaus prel. J. Karaliaus lentos archyvo centrinėje sienoje. Stovi stud. R. Lapas ir Dirvos bendradarbis V. Butėnas.

V. Noreikos nuotrauka

• AKIRAČIŲ mėnraštį, nors ir labai pavėluoti pasiekiantį skaitytojus, perskaitau nuo pirmos iki paskutinės eilutės. Būna nemažai įdomių straipsnių tų tarpe, kurie nenuėina iki 'davatkiskumo', atseit iki tos ribos, kur per jėgą peršamas bendravimas su Lietuva ir nekartą pasiūpoma iš tų, kurie kitaip galvoja. Akiračiuose bendravimo su Lietuva piršimas nuėjo taip toli, kad štai š. m. gegužės mėn. nr. 1 psl. įdėtam Artūro Hermann straipsnyje "Skirtingas žvilgsnis apie ryšius su Lietuva" skaitome net tokių siūlymus: "Jau ne kartą Lietuvos spauda nurodė, kad Lietuvos muziejai renka išsivijojus kultūrinį palikimą. Ne vienas mūsų menininkų, mokslininkų ir rašytojų užrašo savo archyvus Lietuvai. Bet, – tik su kabiluku, kad jie būtų Lietuvai perduodami tik jau jai nepriklausomai tapus. Deja, ar šie archyvai tuos laikus prigyvens, tenka bent suabejoti, nes, niekam neprižiūrint, archyvai gana greitai žūsta. Tad ar ne geriau dabar juos perduoti?...". Pasiūlymas aiškus: archyvus perduoti rusų okupuotai Lietuvai. Kažkaip nesinori tikėti, kad tokie sakiniai rastų vietą Akiračiuose. Bet taip yra. Ar pas mus archyvais niekas nesirūpina, ar jie neprižiūrimi? Pasaulio Lietuvių archyvą globoja LB ir jį tvarko žinomas knyginkas (Lietuvoje dirbęs su prof. Vac. Biržiška) rašyt. Č. Grincevičius su talkininkais. Lietuvių Muzikologijos archyvą besudarindamas ir betvarkydamas, prof. J. Žilevičius praleido didelę savo amžiaus dalį. Kai dabar jo regėjimas sušlubavo, susirado sau talkininką stud. R. Lapo asmenyje ir taip kitų tarpe. Žinoma, profesorius gal nepajėgus tinkamai atsilyginti talkininkams, nes Lietuvos Dukterys ar Lietuvių Fondas duoda tik trupinius. Bet vis tiek šiočia tokia parama gaunama. Didžiausi abiejų archyvų globėjai yra lietuviai jėzuitai, ne tik pastatę puikias, modernias patalpas archyvams, bet taip pat savo pastogėje per eilę metų pilnai išlaikę ir prof. J. Žilevičių. O kad mūsų archyvai susilaukia ir stambių mecenatų, liudija prel. J. Karaliaus pavyzdys: Pasaulio Lietuvių archyvo patalpų pastatymui jis vienas įteikė 25,000 dol. auką, tapdamas archyvo patalpų mecenatu. Prelato prisiminimai dabar archyvo sienoje įamžinta jo atminimo lenta, kurią skaitytojai čia mato. Tokius pavyzdžius turėtų žinoti ir Artūras Hermann, kad laisvoje išsivijoje dar turim didelių mecenatų, kurių pagalba archyvai bus išlaikyti laisvėje, ir nėra reikalo juos skubėti perduoti Maskvai, nes juk ir mūsų Vilnius priklauso Maskvai.

• MALONU, kad PLB pirmininkas inž. Br. Nainys Dirvą laiko rimtu laikraščiu, nes štai laišku reagavo į tai, kas "7 Dienų Chicagoje" skiltyje lietė jo vadovaujamą valdybą. Tai, būtent, dėl Beaumont, Ohio įvykusios pirmosios jaunimo ruoštos lituanistinės savaitės, kurią ruošė Pasaulio Lietuvių Jaunimo Ryšių centras. Iš tos savaitės vienos organi-

zatorių, Jūratės Jasaitytės, sužinojė, kad savaitei pasibaigus PLB cv savo posėdyje išreiškė tam tikro nepasitenkinimo, tai paskelbiau savo skiltyje po atspausdintų kun. J. Vaišnio išpuodžių su atsargiu prierašu: "Sunku suprasti, kodėl PLB cv būtų nusistačiusi jei taip tikrai yra, prieš jų veiklą..." Inž. Br. Nainys savo laiške, paskelbtam Dirvos š. m. rugpiučio 16 d. nr., aiškinasi: "Pranešame, kad PLB valdyba pritarė jaunimo iniciatyvai, ragino ir skatino jį tokią savaitę ruošti, LB padalinius kvietė į ją siųsti jaunimą, rekomendavo, kad Lietuvių Fondas skirtų jai lėšas... Kas apie PLB valdybos nusistatymą tuo reikalu visuomenę informuoja kitaip, kalba nesamones". O Jūratė Jasaitytė, lituanistinė savaitei pasibaigus dalyvavusi PLB valdybos posėdyje, 1974 m. rugpiučio 24 d. per Margučio radiją štai ką pasakė: "Mūsų sukurta deimantiuką jie pavertė į žvyro gabaliuką..." Pagal juos, "jeigu būtų buvę ruošta globėjų (PLB v-bos) vardu, tai būtų pasisekę žymiai geriau..." Šie žodžiai aiškiai pasako, kad lituanistinės savaitės rengėjai PLB v-bos posėdyje buvo užpulę. PLB v-bos rekomenduota parama per Lietuvių Fondą rugpiučio 20 d. dar nebuvo išmokėta, nors Pelno skirstymo komisijos ir patvirtinta. Žodžiu, šitame viename įvykyje yra kažkur "šuo pakastas". Spaudai, kurios pareiga kelti abi medalių puses, net sunku suvokti kas meluoja – PLB pirmininkas ar lituanistinės savaitės rengėjai. Tik garbingos PLB pirmininkui nevalia spaudos žmonės vadinti melagiais, nes jie autoritetingu asmenų žodžiais, pasakytais per radiją, turi pasitikėti. O J. Jasaitytė juk buvo lituanistinės savaitės iniciatorė.

• DARBO dienos savaitgalį į Chicago susirenka lietuviai, gyvenusieji didžiojoje Hanau stovykloje, V. Vokietijoje. Suvažiavimas bus atžymėtas meno paroda, literatūros ir meno vakaru, pamaldomis ir didelių pobūviu Jaunimo centre. Apie šį suvažiavimą vienas iš jo rengimo k-to narių, žurn. J. Janušaitis, pasakojo: "Norim parodyti, kad ir po didelių vargų bei nesėkmių lietuvis išliko gyvas, kūrybingas ir vien buvęs hanaviškiai išaugino tokius žymius dabarties vardus: dr. Nemicką, dr. Avizienį, dr. Seibutį, rašyt. Al. Baroną, Pentagone dirbantį pulk.

Šimaitį, akt. ir dail. J. Kelečių, dail. V. Igną, dail. Ancevičienę ir daug kitų. Jei mūsų suvažiavimas duos kiek pelno, jis bus paskirtas kuriam nors kultūriniam įvykiui atžymėti". Iš suvažiavimo programos matome, kad suvažiavimas ruošiamas ne vien socialiniam pabendravimui prie vaišių stalo, bet kad labiausiai bus akcentuojamas kūrybinis momentas. O jį iškelia Hanau gyvenusių ar išaugusių dailininkų meno paroda (joje dalyvaus net 16 dailininkų), literatūros ir meno vakaras, jo programą atliekant buv. hanaviškiams: sol. D. Stankaitytei, sol. G. Čapkauskienei, aktoriams E. Vitulienei ir J. Kelečiui, rašytojui Al. Baronui ir kitiems. Koncelebruotas mišias atnašaus taip pat Hanau gyvenę lietuviai kunigai. Tikimės, kad šiam kultūringame ir gerai suplanuotame suvažiavime šalia kultūrinio momento ras savąjį akcentą ir vieningas balsas už ateities laisvą Lietuvą.

• VAKARĄ su rašyt. Br. Raila rengia LŽS cv penktadienį, spalio mėn. 4 d. 7:30 val. vak. Tautiniuose namuose Chicagoje. Į vakarą atvyks ir pats rašytojas su žmona iš Kalifornijos. Br. Railos kūrybą pristatyti pakviestas A.T. Antanaitis, ištraukas iš raštų skaitys akt. A. Dikinis, bus parduvinėjamas naujausias Br. Railos veikalas 'Paguoda'. Po akademijos seks vaišės visiems.

LOS ANGELES

• Prezidento Antano Smetonos minėjimas Los Angeles, Calif. rengiamas Los Angeles Lietuvių Organizacijų Komiteto. Minėjimas įvyks š. m. rugsėjo 8, sekmadienį. Iškilmingos pamaldos 10:30 val. ryto šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje. Minėjimas – akademija įvyks po pamaldų, 12 val., šv. Kazimiero parapijos salėje. Pagrindinę kalbą pasakys inž. Jonas Jurkūnas iš Chicago, Ill. Meninę dalį atliks solistė Janina Čekauskienė ir pianistė Raimonda Apeikytė. Po programos Lietuvių Tautinių Namų salėje bendri pietūs. Pietų kaina \$4.00 asmeniui. Visi maloniai kviečiami dalyvauti.

NESIVĖLUOKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

Mylimai žmonai ir motinai

A. A.

IEVAI GRIGAITIENEI

mirus, jos vyrą JONĄ ir sūnus RIMĄ

MANTĄ ir ARVYDĄ giliai užjaučiame

SLA 322 Kuopos
Valdyba